

PHONG-HOA'

16
trang.

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

TOA SOẠN N° 23 BOULEVARD RENÉ DUC
TRUNG TÂM 1 BOULEVARD CARNOT - HÀ NỘI
FONDATEUR: MINISTÈRE POLITIQUE
BỘ TƯ VẤN KHẨU MÃI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯỜNG T

GIÁ BÁO FÔNG LUONG NGOAI QUOC
1 năm 3pro 5pro
6 tháng 1, 60 2, 60
0, 90 1, 40
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHAM HUU NINH

1/11/7

7

VĂN-ĐỀ PHỤ-NỮ

Muốn giải quyết vấn đề phụ-nữ là thường do một ý kiến sai là đàn bà cõng như đàn ông, không hơn không kém, như nhau thì quyền phải như nhau nếu không là đàn bà bị đàn ông áp chế.

Đã bị áp chế, phụ-rữ phải mưu lăp giải phóng, thành thử nom nũ phản ra hai phái gằng nhau, sinh ra lầm chyện nực cười vô lý và vô ích.

Sự thật & trước mắt ta: đàn bà có giống đàn ông ở chỗ nào đâu!

Không hơn, không kém, nhưng mà thực có khác nhau, như thế mà đem so thì không thể tương ứng được giá trị, đối bện

không bình đẳng mà chỉ là tương đương mà thôi. Nghĩa là trai và gái cũng đều có quyền lợi và trách vụ riêng cả. Không những riêng mà phải hợp lại mới đủ, hai bên đều phải cần đàn bà, ông không có bà, bà không có ông, cũng không làm nên được công chuyện gì ráo!

Phải cho có đủ cấp, hay giờ bà đỗp lần cho nhau, người ta mới sống nổi trong xã hội và theo thiên tính được.

Đàn ông sức vóc mạnh mẽ, khát óc nở rạng, có thể theo đuổi việc khó nhọc lâu dài được, vậy chức trách là phải ra phán đầu ở ngoài, chống chọi với mọi nỗi khổ khăn nỗi ở kề ngay với sự sống.

Còn đàn bà thì chân yếu tay mềm, trí khôn dẫu có khéo linh lợi hơn đàn

song-luận, tâm địa không bền vững bằng đàn ông nhưng vẫn đơn hậu hơn, già chi dỗ lại thêm có nhan sắc để siêu người, vây cái chức trách đó nhiên của đàn bà là ở trong linh-ái, linh-kì nó tạo nên gia-dinh.

Bối với bọn tu-mi, linh-ái thường chỉ là cái hoa thơm trên đường đời, không thể lấy một chữ linh-ái thôi làm cùu cánh được, nhưng đối với đàn bà thì linh-ái chính là mục đích, là phương châm, là cùu cánh suốt cả một đời vậy. Cho nên đàn bà đâu có người vợt ra ngoài lề thói, lập nên sự nghiệp phi thường, hoặc ra cảng dáng lầy công việc bọn tu-mi thường làm, nhưng đại đẽ, đàn bà ở trong khuê khôn vẫn là đặc vị và để làm thay hạnh phúc hơn cả.

Khâm gêm, mày râu đã liên lạc mặt

thiết với nhau như thế thì phụ-nữ giải phóng cũng không giải phóng, cái đó không phải riêng phụ-nữ giải quyết mà được. Giải quyết một phần đó là do bọn nam-nhĩ, tức là các ông chồng vây

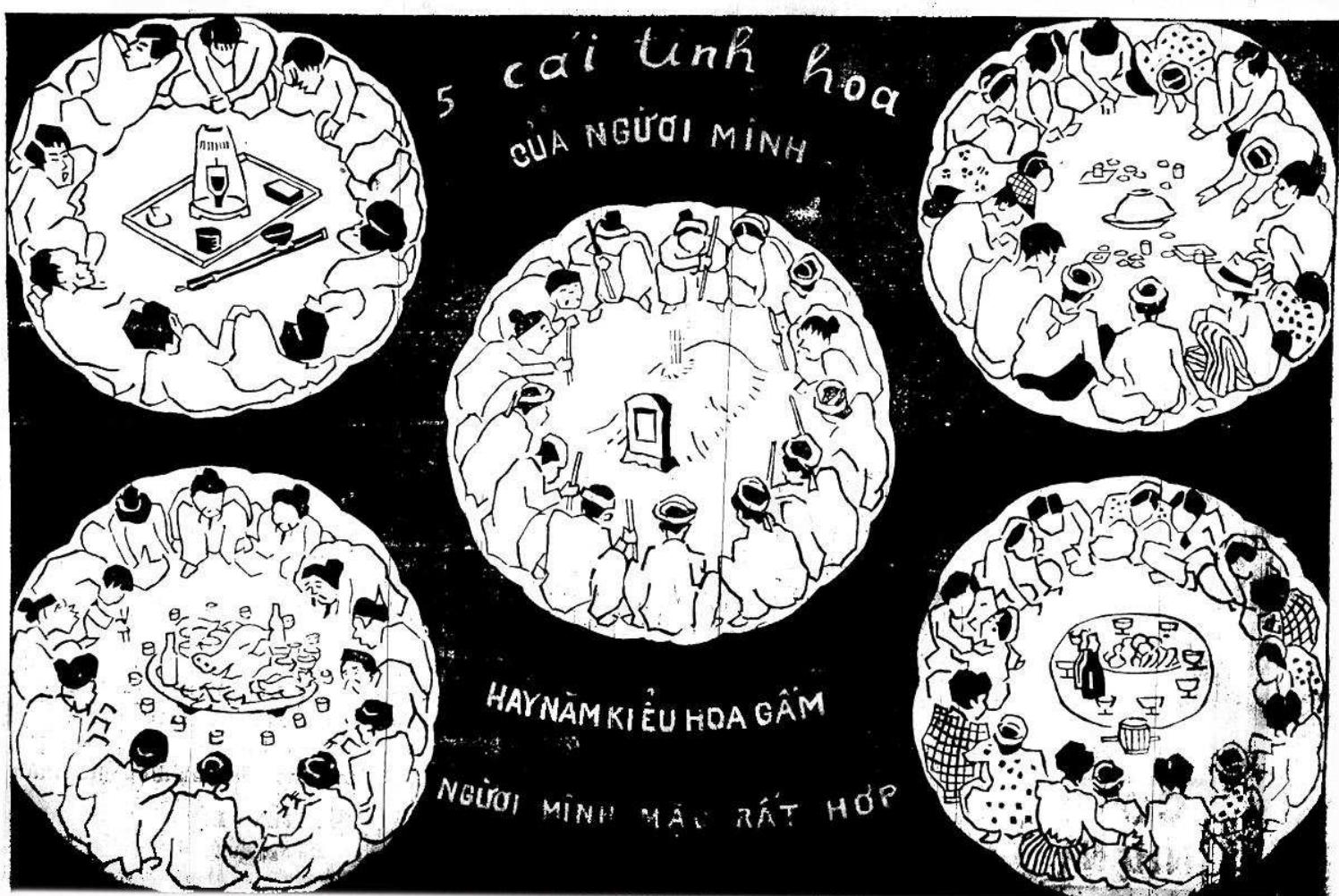
Mà muốn giải quyết vấn đề được trọn hơ hết, người chồng, tất phải hết sức công bình, phải trọng nhân cách vợ, phải ở hổn dạo chồng, nghĩa là đối với vợ vừa là một người bạn, vừa là một người che chở cho lại vừa là một người linh nhán nữa.

Nhung đối với hạng người khôn khéo ấy, làm gì có vấn đề phụ-nữ giải phóng

TÂN-VIỆT

Bài «Bạn mới đổi với sự thờ phụng tổ tiên» đã hẹn dâng thi này vì một lẽ riêng phải tạm hoãn.

PHONG HOA'

Hòn buồm.. ..mơ tiên

mùa khai Hưng

Tác giả: Dòng-Sơn

Ánh sáng trong vắt của vùng thái dương thang chèp, chiếu qua rặng lùm um tùm. Mấy cây chàu chung quanh vườn sân sơn sác cành khô. Luồng gió thoảng qua, lá vàng rơi lắc đe..

Lan ngồi suối dưới ánh nắng, thì thầm đọc kinh, thỉnh thoảng lại đặt quyền sách xuống, ngơ ngác nhìn.. Tiếng lá rụng trên vườn sân như có mảnh lục gi kbiến Lan ôn lại những mẩu đời kỵ vắng... Lan nhắm mắt trong tri lai tưởng tượng ra cái cảnh lá rụng khi đi chùa Long-Vân.. cái cảnh bến bờ suối mây gốc thông già giò chieu biu hắt.. là thông khô .. theo giọng suối trôi đi..

Lá rụng!

Từ đó đến nay đã qua sáu tháng, Lan trái bao sự buồn, nhớ, mừng, lo...

Trong khoảng mười hôm đầu Lan ủ rũ au sầu. Rồi dần dần ngày đêm vui đạo Phật, lòng cũng nguôi nguôi.

Tuy khi đêm khuya thức giấc, khi chiều tà gió thổi, khi trăng mọc đầu non, hình ảnh người bạn cõi còn phảng phất trong tâm trí, nhưng đạo từ bi vẫn thẳng nỗi được ái-tinh. Chỉ ít lâu là ảnh ai đã mờ hẳn trong tri nghĩ. Rồi sự buồn, nhớ đổi ra mừng vui. Trong lòng Lan hồn hở rằng đã qua được một bước khó khăn trên con đường tu hành.

Lá rụng!..

Tiếng lá tí tách trên bờ rào khô bỗng gọi tôi chuyện cũ đã hưu quên. Lan rghost mà lo... lo nỗi ngày kia sự bí mật của mình sẽ bị phá. Biết đâu trong khi vui anh em chàng chẳng huýt lại câu truyện gập gò... Nếu chàng quên... nhưng nào chàng có

quên được. Đã một lần chàng đi xe đạp đến gần chùa, ngồi nghỉ ở quán một lúc rồi lại quay xe trở về Bắc. Tuy Lan cho là Vân trông nhảm, nhưng tâm tri Lan vẫn thi thầm với Lan rằng đó là chuyện thực... mà Lan cũng muốn đó là chuyện thực.

Mặt trời đã xế về tây. Luồng gió lạnh thổi, Lan rùng mình ngơ ngác nhìn quanh, như sợ có người đứng nghe trộm được những ý bất chính

DONG SON

của mình... Lan cố không tư tưởng nữa, muốn theo gương sự cõi ngô linh tọa để tìm chân lý...

Bỗng có tiếng sột sạt ở sau lưng, Lan giật mình quay lại, Ngọc đương rón rén di tôi. Lan mừng quỳnh, thở nhiên kêu rú lên :

— Ông Ngọc!

Ngọc mỉm cười không trả lời... Lan sực tỉnh, bén lěn, trách bạn :

— Ông đã hứa với tôi rằng ông

quay về, ông còn lên ?
— Tôi mỉm cười, trả lời :
— Lan cố quên nhưng nào có quên được!

— Tôi Ngọc buồn rầu, kè kè :

— Nếu chủ thầu nỗi đau đớn khổ sở của tôi, thì chủ cũng sẵn lòng tha thứ cho tôi.

— Lan nghiêm sắc mặt :

— Tôi đâu dám...

Rồi nín lặng :

với lời hứa, đổi với lời thề, tôi rất có lỗi, mà nhất là đổi với sự tu hành của chú, tôi rất là người có lỗi. Nhưng chắc Phật sẽ cũng thấu lòng chán-thành, rõ nỗi đau đớn của tôi mà xá tội cho tôi.

Lan con mắt lờ đờ nhìn về phía xa:

— Nhưng giờ gần tối rồi, ông về bằng gì?

— Tôi về bằng xe đạp... xe tôi là tựa ở ngoài hàng rào kia kia.

— Nhưng từ đây về Bắc cũng đã xa rồi, lại còn từ Bắc về đến Hanoi, ông dap sao nỗi ?

— Cũng phải rồi. Lần này là lần thứ ba rồi, hai lần trước tôi cũng đã lên nhưng lại về ngay, sợ không dám vào thăm chú.

Lan lanh lững đapse :

— Già lần này ông cũng về ngay thi phải.

Ngọc không đề ý đến câu trả lời của Lan, lại gõ cửa phòng Lan, nhìn Lan, không nói chi hết...

Lá rụng!..

Lan giật mình bảo bạn :

— Nhớ cụ biết!..

— Cụ biết thì ta thú tội với cụ là đúng chứ gì!

Lan cười nhạt nói :

— Tôi vẫn tưởng ông là bậc quân tử, đáng kính, đáng tôn. Ai ngờ thăm thoát mới sáu tháng giờ, ông đã quên lời thề rồi!

Ngọc nghiêm nét mặt trả lời :

— Chỉ vì tôi không quên được lời thề, nên tôi mới không đến thế này. Bản tính của con người là quên. Mà muốn đi tới hạnh phúc lại cần phải quên... Nếu tôi quên được hết,

— Nhìn ông, hãy vào chùa chào cụ, cụ nhắc tôi ông luôn và nhờ ông lâm.

Ngọc vội gật :

— Không, không... tôi không lên thăm cụ đâu!.. Tôi chỉ lên thăm cháu một lit rồi lại về ngay bây giờ.

Lan đột bừng mặt, Ngọc tướng Lan xấu hổ, nhưng chính Lan sung sướng quá.

— Ngọc lại nói tiếp luôn :

— Tôi lên thăm chú, vẫn biết đỗi

Một số dù cáo thô giấy tẩy đóng sẵn kiều tân thời giá rất tốt, giá từ 5000 trở lên dù các số chẵn từ 36 đến 42.

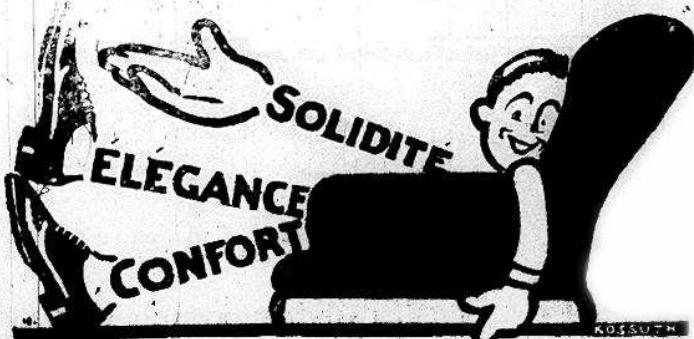
Bản hiệu mới về rất nhiều hàng mua rết :

HÀNG TÀU : cầm nhung Thương-hồi, gấm, vóc, nhung dù các mèo.

HÀNG TÂY : nhung, satin lam hoa gấm, satin len nhiều tay chen và thêu, và dù các mặt hàng khác nữa.

bản hiệu lại có nhiều các kiểu. Ở cao (paraphaies cannes) để các ngài dùng rất hợp thời trang.

QUÀNG-MỸ
Hiệu con rồng vàng

VĂN-TOÀN 25 Rue de la Soie Hanoi
(Phố hàng đào)

quên lời thề, quên cái đêm trăng rọi
trên dời, quên lời ăn tiếng nói của
chú, quên sự gấp gô của dời ta,
quên chú quên hết thi dâu đến nỗi...
nhưng trái lại... tôi nhớ, tôi tưởng
tượng như mọi sự kia mới xảy ra
hôm qua... nào phải chẳng tôi sống
trong cảnh mộng?

Lan ngồi nghe, cặp môi hơi hé
mim cười, đôi con mắt lấp ló như
đương thời thuỷ trong giấc mộng...

Ngọc nói, lời nói rầu rầu se se
như người vú du em.

Mặt trời đã gần lặn sau dời, mặt
trời lạnh lẽo mùa đông. Gió chiều
thoảng qua...

Lí rung...

Lan mở bừng mắt, thở dài:

— Không, không bao giờ thế.

Ngọc vẫn như người mè man, nói
luôn:

— Phải, nào phải chẳng tôi sống
trong cảnh mộng! sáu tháng tôi ở xa
chú, tôi coi như sáu năm.

Lan nói:

— Ông diện mắt rồi, ông tha lỗi
cho tôi, nhưng thực ông diện mắt
rồi, ông nên cười xe đạp trở về
ngay không cụ biết thì sự bí mật
đến tiết lộ mất... vì ông diện mắt
rồi.

Ngọc cười gần:

— Tôi xin về ngay bây giờ, nhưng
tôi xin thú thực với chú rằng không
bao giờ tri tôi lại sòng suốt như bây
giờ, những lời tôi nói với chú, tôi
nguyên có phát lộ chung minh, thất
ở tận tâm can mà ra. Tôi vẫn biết
lòng chân thành của tôi không thể
cảm được linh hồn chú, nên nay tôi
chỉ lên từ biệt chú lần cuối cùng mà
thôi, từ nay kẻ bắc người nam, xin
không gặp mặt nhau nữa...

Lan hai tay bưng mặt, nước mắt
giàn rụa trôi cả vạt áo, Lan cố giữ
tâm hồn tĩnh lặng, nhưng chỉ giữ
được đến thế.

Ngọc vội cùi xuống đỡ tay Lan,
kêu van:

— Ngọc xin lỗi Lan..., dãy Lan
nhĩ mà xem, Lan có thể không yêu
được Ngọc đâu..., cặp linh hồn ta
như một diệu âm nhạc, không cảm
động nhau sao được?

Dưới chân dời, mấy đứa trẻ mục
đồng cười trêu vẻ chuồng, cười dúa
vui vẻ, trên cây chàu dàn chim sẻ
duỗi nhau tiếng kêu nimbé...

Lí rung...

Lan đứng phắt dậy, se se ban ra:

— Không !.. không bao giờ thế
được!

Ngọc lắc đầu, thở dài:

— Tôi thương bạn chú quá! Tôi cũng
đáng thương, nhưng chú còn đang
thương gấp trăm, gấp nghìn lần! Linh
hồn chú bị ái-tinh và tôn-giáo, hai bên
lối kéo... mà lạy trời, lạy Phật,
hai cái mãnh lực ấy lại tương đương,
nên tâm trí chú càng bị thất chất
vào hai trong...

Lan lùi lại một bước:

— Ông, ông đừng nài nữa, mỗi lời
nói của ông như đốt như sé ruột gan

bỏ chùa đi trốn...

Lan sợ Ngọc hiểu lầm, nói tiếp
theo luôn:

— Bỏ chùa đi trốn, đến tu ở một
chùa khác, một chùa trên Thượng
du.

Ngọc có vẻ sợ hãi, vội gạt đi:

— Không nên! nếu Lan đi thi
Ngọc sẽ chết khát, chết hèo, mất...
Ngọc chẳng dám mơ màng chi chi,
chỉ ao ước thỉnh thoảng được lên
chùa nhìn thấy mặt Lan là đủ rồi.
Vậy xin Lan cứ ở lại đây tu hành,
rồi ngày Ngọc được nghỉ học, lại cho
phép Ngọc phỏng xe đạp lên chùa
thì... Lan cứ ưng như thế
khoá!

Lí rung cười:

— Tôi được mãi như thế!

— Tôi xin lỗi với Lan rằng tôi giữ
được mãi như thế... Tôi xin viện
Phật-tô tội thề với Lan rằng suốt
một đời tôi, tôi sẽ chân-thanh thờ ở
trong tâm trí, cái linh-hồn dịu dàng
của Lan.

— Thế nghĩa là thế nào?

kẻ tu-hành này!... Ông nên về
ngay đi.

Ngọc dịu dàng:

— Vâng thì tôi về..., Xin kính
chào chú ở lại nhé!

Nỗi lòng Ngọc quay đi... Lan
ngồi phịch xuống hùng mặt khóc...
Ngọc lại trở lại, đứng lặng lẽ
ngắm Lan.

Mặt trời đã lặn sau rẫy dời tây.
Vạn vật nhuộm màu ấm đậm...

Lí rung !...

Lan mở choàng mắt ngạc
nhìn... Rồi mím cười:

— Ông vẫn chưa về!

— Lan coi, Lan đuổi Ngọc về, mà
Lan vẫn mừng rằng Ngọc còn ở lại,
Trí Lan đi một dảng, tâm Lan đi
một lối... Ngọc thương Lan.. Ngọc
muốn hi sinh vì Lan, nhưng chẳng
biết sứ tri ra sao bây giờ...

Lan con mắt đậm nhìn về
phía chùa, se se nói:

— Quên ! phải quên!...

— Nhưng nào quên được!...

— Nếu thế thì chỉ còn một cách

bí Phật tồ...

Lan tươi cười, ôn tồn bảo bạn:

— Tôi không ngờ Phật giáo đã
cảm hóa ông được sâu xa đến thế...
Giá tấm lòng của tôi ta cũng cảm
hóa được như thế!...

Ngọc vui vẻ:

— Yêu là một luật chung của Tạo
hóa..., mà là bản tính của Phật
giáo... Ta yêu nhau..., ta yêu nhau
trong linh hồn, trong lý tưởng...
Phật-tô cũng chẳng cầm đoan đối
ta yêu nhau như thế.

Lan lấy vặt áo lau nước mắt:

— Tôi hiểu ông lắm rồi! vậy xin
ông trả lại thời kẽo-trời dã sắp tối...

Ngọc vui cười :

— Thế chủ nhật sau, tôi lại lên
dây nhẹ, Lan chờ Ngọc đấy!...

Lan ngâm nghĩ, nhìn Ngọc, mím
cười không nói gì

Ngọc từ giã Lan, giặt xe đạp xuống
dời.

Bấy giờ sắc giời dần dần, vạn vật
như theo tiếng chuông chiều thông thả
sắp rời vào quang êm đềm tịch mịch.

Lan đứng chắp tay tung niêm, con
mắt lờ dờ nhìn xuống con đường đất,
quan họ lượn khúc dạo dưới chân dời...

Gió chiều hiu hiu...

Lí rung !...

Hết
KHAI HUNG

Kỳ sau
sẽ bắt đầu đăng

BÔNG CÚC VÀNG

của KHAI-HUNG
Tranh vẽ của Đặng Sơn

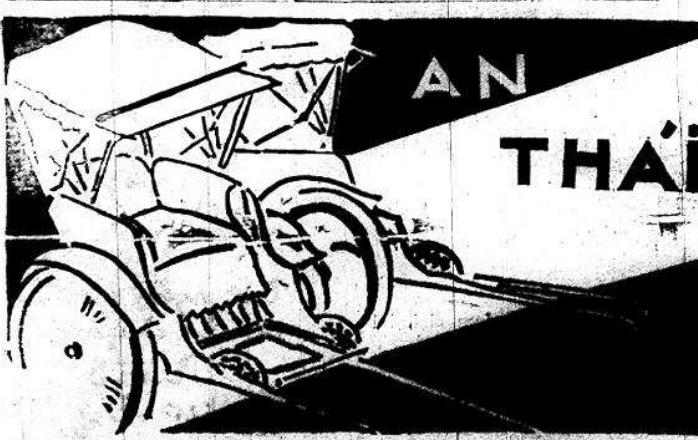
Kính cáo độc giả

Các bạn đọc báo hoặc đã gửi giấy
mua năm hoặc vẫn thường nhậu
được báo xem mà chưa trả tiền.
Thì hãy... xin kịp
gửi tiền về cho nhà báo.

Nếu không nhà báo sẽ nhờ nhà
gáy thép đòi, tiền phí lớn các ngài
phải chịu.

Những bạn ở xa nhà gáy thép
không tiện việc gửi ngân phiếu, thì
gửi tem về nhà báo cũng nhận (tem
v.v. trả lại)

PHONG HÓA

Nước hoa hiệu con voi

Nguyên Chất

Jasmin, Fledr d'Amour, Rose, Violette, quelques fleurs Menthe	1 lô 3 grammes	Op20	1 lô 1p70	10 à 17p00
	1 lô 6 grammes	Op30	1 lô 2p70	10 à 28p00
	1 lô 20 grammes	Op70	1 lô 6p80	10 à 61p00

Phúc-Lợi 79 Paul Doumer à Haiphong

KHOA HỌC

Tập hồ sơ của Thiên Lôi

V
(Tập theo)

... khắp bốn góc nhà, rồi chạy lại quay lùi chung quanh cổ dâu chúc để thúc cùi bênh biến giải lão! Quay mồi, múa mồi, quay múa đến kỵ chạy suốt cả quần áo cổ dâu, thiên lôi mới xẩn hổ lên qua cửa sổ trước mà ra ngoài. Thật là ông khách thiên lôi!

Nhiều người gặp thiên lôi béo tròn kỳ lăm. Hết gặp thi chi vừa kêu lang mồm, vừa chạy chừ chẳng ai dám dừng lại nhìn để xem thiên lôi hồi hay không hồi. Nhưng thiên lôi cứ việc đi mặc cho ta chạy, ai có phản nẩy. Thiên lôi tròn nghịch chân, rồi tự khắc nô toang ra.

Buồn cười hơn nữa là có chi nhả què họ đang đi, gặp thiên lôi tròn đang thung thăng dứa đường. Thiên lôi chạy tuột ngay lại, mân mê hai bàn tay chi chàng rồi sẵn chỗ bồng & dưới chui tót ngay vào, len thẳng lên ngực, khoét áo bay ra ngoài, còn chi chàng hoảng sợ chỉ ngã lăn mà thôi, không chết.

Tròn như vậy, chẳng biết thiên lôi định đặt áo hay đặt quần, mà một hôm chạy tót ngay vào nhà chú phó may. Nhưng không đặt gì cả. Thiên lôi chỉ lão đến quần quít vào chân chũ, chũ rạng chân ra, thiên lôi lăn ra chỗ khác, bay vụt lên, rồi lách qua cái lỗ ở ngoài. Cái lỗ này nguyên là cái lỗ để thông khói. Nhưng chú phó bô lò đi dã lâu, nên sợ mưa hắt, chũ đã lấy giấy quét tím nhâm lượn hõ dán bít di.

Đến nay thiên lôi lách qua, trường phi rách chảy giấy, ai ngờ thiên lôi chỉ bóc tuột ra mà thôi thực đáng làm thầy những kẻ bóc thơ trộm.

Lại có nhà được cái hàn hanh thiên lôi tròn đến chơi, đến chơi cũng vào đằng cửa sổ. Ông khách quý to

bằng cái đầu dứa trẻ con, cứ lăn lóc hết sô nô đến số kia, rồi nhận cửa rạn hốt, khách chui tót ngay vào lục khoảng một hồi, sau ung dung lăn ra cửa sổ đi mất.

Chú nhả chạy vào điểm lại bát thì lạ, mấy chõng đĩa, chõng rìa cũng cứ cách một cái lanh một cái vỡ.

Thiên lôi gặp ai cũng trêu ghẹo; đàn ông, đàn bà, nhà tu, bác sĩ, đến cả các chùa tầu, thiên lôi cũng chẳng từ.

Ghép các chùa tầu, thiên lôi lại bầy ra cách khác. Thiên lôi bê lai kim chi nam, mà nào thiên lôi có đứa vừa đâu, có khi đứa quá, khiến cho tầu dinh sang nam, cứ nhè phía bắc mà chạy hoài, có lúc muôn ra khơi, lại cứ thẳng chi mé bờ mà tiến mãi. Đến khi gặp tầu khác, tay bắt mặt mừng, sau câu hàn huyên mới rát minh rủa thiên lôi: con nhả giờ đánh.

Thiên lôi ghê gớm dã có tiếng, thế mà có hàng người dám cả gan trên thiên lôi mà không sợ chết. Cai hàng người ấy là các nhà bác sĩ dù đến chết cũng béo bùa tầm xét là của người thương cõi chư chẳng phải là già bảo của ông thiên lôi thiên kiết giã cả.

Các nhà đoán rằng thiên lôi chỉ bồi điện mà ra, các ngài chẳng đoán dựa giüm, đoán ngần ngại như các thày bói, cho nên khi đoán, mọi người đều lẩn lượt thảo chường trình ghẹo lại thiên lôi.

Ông Franklin cùng mấy nhà khoa học khác trước còn thử bằng mỳ điện dã, sau mới reo què, công bố cho khắp châu Âu. Thiên hạ vỗ tay hoan nghênh một cách rất cung kính. Cui duy có nước Anh, cho tiên-sinh

Shu-nu

It lời ngò cùng chị T. T. Lượng

Đọc Phong-Hóa ngày 27 Octobre, trong cõ bài chí chất vấn ông Nhất Linh. Trong bài ấy chí có nói chí em bạn gái số dã châm giải phóng là do ở hoàn cảnh xã hội sôi nén. Nhưng theo ý tôi do ở hoàn cảnh thi h, mà do ở chí em ta thi nhiều. Vẫn hay trong buổi đời nàu mới nàu cũ này, chí em ta khó mà giải phóng một cách nhanh chóng, nhưng nếu ta có đủ kiên nhẫn, mặc kệ kinh nghiệm noi theo con đường giải phóng mà lần tới thi mong gì chả đạt tới mục đích.

Huống chí, phần nhiều chí em ta, còn nhiều chí hiếu lầm hai chữ giải

là một anh cuồng, vì tiên-sinh đòi thu điện trên giới, xuống đất.

Tin ấy sang Pháp. Ông Busson biết ngay là câu chuyện thiệt thục, bèn cậy ông Dalabard dịch bài ấy ra tiếng Pháp cho mọi người trong ước xem, rồi cả hai ông đều dựng cột sắt ngay ở trong vườn để thu lấy điện giới.

Chờ mãi giờ mưa, mưa chẳng tới. Sốt ruột ông Dalabard không ôm cột sắt được mãi, phải nhờ bìe phó mộc Coissier coi hộ và dặn rằng:

« Tôi đi chơi đây, hễ ở nhà trời mưa to, có sấm sét thì bác cứ cầm lũi cái gậy này mà kéo lùa ở cột ra ». Dặn xong, hai tay dứt túi, tiên-sinh ra đi.

Chẳng ngờ đến hôm 10-5-1752 mưa giòi dẫu tấp, đèn, sấm sét ầm ầm, bác phó mộc kiêm chức kéo co, y lời dặn kéo ra được một tia lửa, kế tiếp luôn một tia lửa mạnh quá, béc rung rời, nảy dom dom mắt, ủ bò cháy.

Chàng thứ mươi ba

phóng, những cái giờ nó bỏ buộc quyền lợi của mình thì chẳng bở, lại cùi bô những phong tục hay mà nói theo điều đó.

Vậy cứ lấy sự thật mà xét, thi chí tại chí em bạn gái ta chưa có một nền học thức và giáo dục chắc chắn chit không phải tại hoàn cảnh cá.

Muốn cho được giải phóng, giải phóng một cách dễ dàng mà không làm lỡ, theo ý tôi, chí em bạn gái ta hãy làm cho trọng nghĩa vụ và bồn phận của mình ở trong gia đình, ở ngoài xã hội thi lúc ấy ta có xác vợ ra sân quản, đi bộ ra Đô - son hay xa hơn nữa, ta cầm máy ô tô, đi xe đạp, tập bơi nhanh, ai còn chê ta được vì ta đã làm tròn nghĩa vụ và bồn phận của ta rồi. Điều cần nhất là ta phải đồng tâm, hợp sức cùng nhau, bền vững lẫn nhau và phải có một nền học thức giáo dục chắc chắn đã. Chị Lượng nghĩ sao ?

VIỆT - N

Hoàng-hương-Binh à Kampot.

Một bức thư

Một ban đọc báo ở Thủ-dầu-một: có gửi cho một bức thư, đề ngày 21-12-32. Bắt đầu bức thư có mấy giòng chữ này : « Những số báo Phong-Hóa của ông gửi về, tôi đều nhận đúng hết. Từ số 14 đến số 27 — số 14 đến số 19 thì có 8 trang, v. v... »

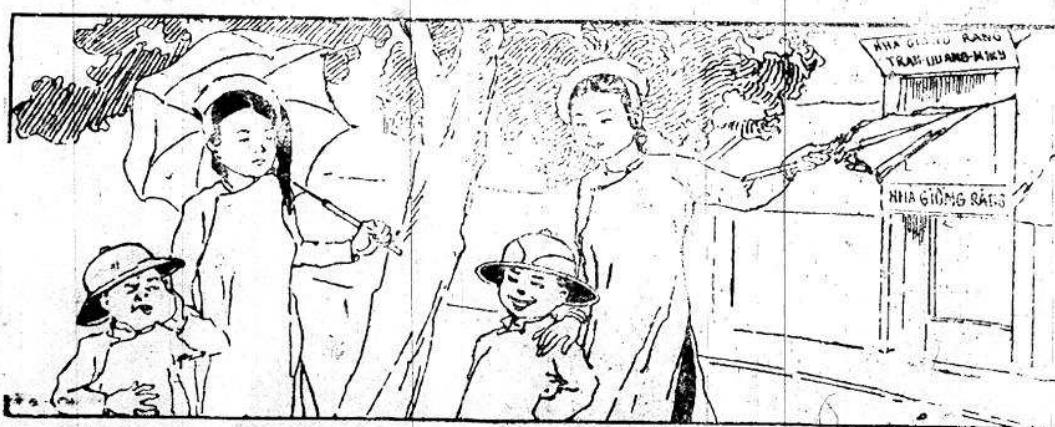
Vậy ông hay bà nào viết bức thư đó, làm ơn cho biết tên tuổi và chỗ ở. Trong thư sau xin nói rõ ý muốn của bạn ra sao để bồn báo tiện việc trả lời.

PHONG-HÓA

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM

25 Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Muốn có ảnh chụp
lối mỹ thuật
nên lại Hương-ký

Bà Nghỉ — Kia bà Hân đi đâu đấy? cháu làm sao mà mặt mũi sưng thê?

Bà Hân — Ấy cháu đau răng, tôi định đến bác Đốc bồi xem nên mang cháu đi chữa đau?

Bà Nghỉ — May quá, thằng cháu này trước cũng đan, móm miệng sưng to bằng hai thê mà tôi chỉ đem cháu lại nhà giòng răng Trần Quang Minh chữa vài lần là khỏi

Bà Hân — Ấy tôi quên bằng đi đấy, bác Đốc cháu trước cũng giòng răng vàng ở đó, vẫn khen công việc cần thận và vẻ mỹ-thuật mà nhất là chữa mấy cái răng cho bác già cháu thi lại thắn tình quá — Chẳng biết có gần đây không

Bà Nghỉ — Kia kia, ngay trước mặt, bác cứ trông biển đề « Nhà giòng răng Trần Quang Minh » số nhà 193 phố Hàng bông Lò là phải !..

nhà ruum

PHẠM

T
A

Đvt nghiệp rường
Huâc học chuyên môn

Paris

Uân xếp.. Uân n

BỤC TRANH VÂN.....CẨU

Làm annam nhiều khi cũng lợi
Hôm nay, đi xe nón tròn lá, vào đến cửa bờ
ngay ra một hào lấy vé.

Người bán vé bảo hai hào — Tôi cãi:
— Trong giấy quảng cáo, có nói người

Annam vào mất có một hào.

— Chính vậy, Ông muốn mất một hào
thì sang cửa bên kia, để riêng người an-
nam vào. Ông muốn vào đây thì mất hai
hào, cái đó tùy Ông. Ông muốn dâng nào?

— Tôi với vàng nói:

— Thời, để tôi sang bên kia.

Thế mới biết là annam cũng nhiều khi
có lợi. Thảo nào Ông Nguyễn Trọng Thuật
bó tó; tôi là người annam.

Khó nghĩ

Nhiều Ông trước làm thư ký, sau xin vào
học tại trường Cao đẳng. Họ đã gần hết
ba năm, thi vừa rồi có nghe định giảm lương
Rồi đây các Ông tốt nghiệp ra, các Ông mới
khó nghĩ.

Giờ về làm thư ký ư? Lương bắp, làm
chục nhưng vẫn là một Ông thư-ký quên
như xưa! Ra làm thám biếu ư? Lên cao
nội, bậc đấy nhưng lương hạ xuống năm
chục.

Một dằng danh, một dằng lợi. Nếu các
Ông còn lương lỵ thi các Ông cứ việc về
hồi bà vợ, từ khắc các Ông sẽ hết lương ag-
li.

Yo-Yo

Bên các nước Âu-Châu, dân bà, con trai
cô gái, hàng người nào cũng chơi yo-yo cả.
Binh dân làm Bén là cũng vậy, ta thấy người
Pháp chơi, ta cũng chơi. Yo-yo là cái chơi
của hạng quý phái, hạng học thức. Đến Ông
chơi, dân bà chơi, rồi đến thợ cao, thợ
may, trẻ béo bệu, thằng nhò, vú em, phu
xe, áo mày, ai cũng chơi yo-yo cả. Yo-yo
là cái chơi của hàng hạ lưu, hàng vô học

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa
giùm ta làm cũng có
phán kém hàng của tây
nhưng áo pull-over của
biểu CỰ - CHUNG dệt
có phán xuất sắc chẳng
kém hàng của tây chút
nào.

CỰ CHUNG

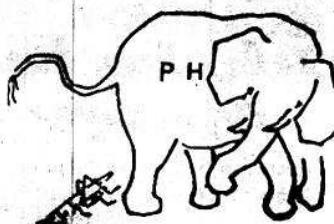
68 Rue de la Citadelle Hanoi

CUỘC ĐIÈM BÁO

1. Annam Tap-chi với Phong-Hoa.

3. Chân dung cụ Bàng Bí

2 Ông già Tổng báo Phong-Hoa cho Ông
vào nhà. Ông là cụ Bàng Bí.

Phong-hoa định nhét vào...

...nhưng cụ Bàng Bí rờ.

4 Báo Phụ-nữ thời-diem kén c'đing

5 Sự tình cờ

Ba nio: Từ Dáo, Nóng Công-Thương và
Thương báo họp lại thi thành ra cái hình
tam giác.

6 Báo văn học tạp-chí

— Will you read Văn-Học tạp-chí of
Đường ná Trác (ông có muốn xem Văn-Học
Tạp-chí của Ông Đường ná Trác không?)

— Tớ chờ này, choect giật ngô sêch chờ làm
nhà miết phản (Cầm roi ngồi, hòn qua tó
dã an con nếp đất rồi),

Hiệu ảnh Hương - kỵ

Tứ Dân chủ ý

Tranh dự thi — Số 13

— Tại sao lúc bấy giờ câu lái phải nhả m một mắt lại mời bắn trúng?
— Vì nhả cả hai mắt thì còn trống thay gì nữa!

THUỐC LÂU THANH-HÀ

Bệnh Lâu là một bệnh có vi khuẩn (germique de Nesser) Khi mới mula quay đầu sang, ra nhiều mủ dài chảy buốt rát. Từ ba tháng trở đi, mủ chảy không hết月薪 bệnh thành bệnh mòn (dise chronique). Tuy thấy, dễ chịu hơn lúu mới bị, mà ra ít hoặc có mủ không có, song những khi một nhọt, thường kêu razu này, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vữa như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dùng dai dẳng mấy năm không khỏi. Nghe nói người khỏi một cách chắc chắn xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mác đúng số 6, kinh-nôn đồng số 7, chí trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đã ngay. Vả lại chất thuốc hòa bình không bùi đùi rát, không mệt nhợt như những thuốc có hoa miến. Dùng thuốc đã làm như thường.

giá 0p60 1 ống

Sau khi bệnh tinh đã khỏi dân ông muốn được bồi bổ cho chân thận già như xưa (khô vàng đầu dau lung di-tinh mộng-tinh v.v.) thi nên dùng KIÊN-TINH-TÙ-THÂN-HOÀN. Bàn bà muốn được kinh-nuyet đều hòa lợi đường sinh-dục, khôi khí hư, đau dạ con v.v. thi nên dùng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TÙ-HOÀN. Hai mèo thuốc này si dùng qua cung đều được kết quả rất mĩ-mễn. Giá một hộp 1p50 Ở xa viết thư về kè bệnh sẽ có thuốc gửi cách thanh hóa giao-ngân.

Có phòng riêng để thật rửa rất vệ-sinh

Có nhận chữa khoản không khỏi không lấy tiền

Thanh-Hà dược phòng
55, Route de Hué, HANOI

THUỐC LÂU HỒNG-KHÈ

Là một mèo thuốc ngoại khoa truyền ngoài trăm năm, lại nhờ được sự kính ghiêm của chúng tôi trong mươi năm nay, đặt phòng riêng truyền mòn chữa về bệnh lúu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay cóc luyets thêm vào thành một phương thuốc rõ hoán toàn cũi usong trong tên tiếng đồng-hồ là kiết hiệu ngay không bùi đùi rát không vát vỗ nhợt mệt không hại sinh dục, dân bà có chữa cũng sống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra mán buốt rát, hoặc bệnh đã lâu chửa không rút sọc mỗi khi uống sau 30 phút đến đêm, trong người uống ngay lại thấy có mủ và sem trong nước tiểu có vữa sống thuốc này dân khói rát sọc. Thuốc đã mau khỏi lại không công phai, nén được anh em đồng bào ta dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rát sọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lúu Hồng-Khè. Giá 0p60 một ống, bệnh giang-mai tim-lá phát hạch lèm soái nóng sốt loét quy đầu đau rong rát thít rúc đầu nồi mè day, ra mủ và hoa khổ, phì kít khấp người cà dinh thiên pháo sáp nguy đến tai mèn chì công một ống thuốc là cái từ hồi sinh trong 24 tiếng đồng-hồ không phải kiêng nước không bắc tên rặng sống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một ống. Xin mời quý báu lị hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến lão nòi mua từ 6 tháng trở lên không phải chịu tiền cước:

HỒNG - KHÈ DƯỢC - PHÒNG

81, Route de Hué (cạnh chợ Hòm) Hanoi - 161 755

Bát-ly : Bát tiên Vĩnh Bát tiên Hué. Số 73 Belgique Haiphong ; 12 Rue des Cor-
donniers Haiduong, Châu thành Hưng yên N°148 Bd Albert 1er Hukou Saigon

Thiên Hòa Đường
(tức Hứa-gia-Ngư y quán)
20 phố Hàng Đường Hanoi

Bản đường theo cõi pháp tư chế ra các thứ bắc chế, cho đơn bắc thuốc và cao dan hoàn tán, bắc đường lại làm đại-ly cho mía nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-dong, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yến, chân chàu, mật gấu, sa hương, sừng tê giác, sừng linh dung v.v... giá bán phải chăng, các ngài chiết cổ lấy làm hoan nghênh.

Trong hiệu có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch làm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão lụu các chứng nói thương ngoài cảm và dân bà. Thái tên, sản hậu, điền kinh, bắc đối với trẻ con các chứng, đậu, sỏi, cảm, tiêu, tinh phong v.v... rất là hiệu nghiệm.

Giá tiền mới đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

TIẾNG LƯNG KHẮP HOÀN CẦU

CHE KIM-THAI NHẤT PHẨM

CHI
V.S.: **CHE**
Nhão Cảnh Sanh Nước
Mua tại :
Hanoi Hàng Ngang Số nhà 3
Haiphong Phố Khách Số nhà 140

*Tuyệt hết Bệnh
lâu. Giang*

Các ngài sau khi khỏi obrong bệnh tinh. Bị độc còn lại. Nước tiểu khi vàng. Túi liên vẫn cộc tráng thấy lòn vẫn đặc. Nếu dầu sợi chỉ giấy giấy như mồi, quai đầu thường uất đất thính thoảng ra đồi ti mủ. Hoặc sáng khi ngủ giật. Trước khi tiểu tiện nặn thấy một chỗ tráng trắng như sữa dừa, ăn của độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phục phát, mà có người xương thận thường thấy đau mỏi như thế đều là có nọc lậu chưa được tiết hẳn, dù đặc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thi ta dùng ngay thứ thuốc kiêm tinh tuyệt lậu (thuốc triết nọc) giá 1p60 một hộp nhẹ 2.3 hộp, nặng 4.8 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc kỳ đã nhiều người dùng qua, nên đã biết tính nghiêm của kiêm tinh.

Còn người đang thời kỳ phát hành đi đít một trường dương tosy đau nỗi hạch ra mủ ra mủ; đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chún hạch (Thứ thuốc chún đang thời kỳ phát) giá 0p60 nột hộp nhẹ 4.5 hộp nặng 6.7 hộp là khỏi ngay

Mà người bệnh giang phát ra thì thấy bắp sỏi nồi hạch gọi là lỗ leát mìn mìn mìn tít mít mít xuong đau, thỉnh thoảng thấy bắp thịt giật giật. Như thế dùng ngay 4.5 lỗ thuốc Giang giá 0p70 một lỗ là khỏi ngay.

Những thuốc già kẽ ra đây đều không công phạt không hại sinh giục. Hiện đã nhiều người uống khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người uống khỏi rót về cầm ca. Đáng nhớ các giấy chứng chỉ cùng tên các người cầm ca để các độc giả biết. Nhưng bệnh này là bệnh kín. Vậy xin miễn đăng.

Bình-Hưng 89 Pavillons (phố Mã Mây) Hanoi — giấy : 61 543

MÙA RÉT BÃ TƠI

Phổi yêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BỒ-PHẾ THÁNH DƯỢC

Trù đậm, trị ho, mat lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công việc chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con	0p.40
Lọ lớn	0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHÒNG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805

Thứ nào là

(Phòng Tích)

Thứ phòng tích đầu ông đầu bà xác lếu
đầu thường hay bị, từ 25 đến 54 tuổi
tên là Mèo. 1- Vì cảm mệt rụng say với han
hàn đặc; 2- Ẩm xong đi ngủ hay đi tắm
nghỉ mệt thấy dày hơi, tức cổ, tức ngực
nhưng không muỗi ăn, ăn thì vui, thường
danh bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bé
thường nhả, xác mệt vàng, da bụng già.
Mới tăng 1, 2 Mèo. Mèo 4, 5 liền Phòng-Tích thần
thần. Con Châm không công phạt, đồng
tình ít thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay. Mèo
không chia hai bộn riêng già trẻ.

VŨ-BÌNH-TÂN

300 bis, Route Lanh-Trang, Hanoi-phong
An-tử him-tiền năm 1938

Các nơi Đại-ly

HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Hué; M. Văn-Huân 99 phố Mới; quang-thien-ký, 4
phố Hàng Long; Nguyễn-Ngọc-Linh, 25 phố
Hàng Đông — HÀ BÔNG: Hiệu Nam-Thọ;
Thúy-Đài; Bảo-Chân Photo phố Brussels
Hàng-Phong ở Chợ Tía — NAM-BÌNH: Hiệu
Linh-Minh-Dương 19 phố khách; Hưng-Long
3 Hàng-Tičh — HÀI-DƯƠNG: Hiệu Chik
Lan 11 Hàng-Thị — BẮC-NINH: Vinh-Sinh
số Tiêu-An — SONTÂY: Van-Thanh, 49
Hàng-Tičh — HAIPHONG: Hiệu Nam-Tía
hàm sách số 48 phố Bonnal — VINH: Sách
Suy phô gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia
Long — SAIGON: Hưng-Vượng 14
đường Phapague.

Chia tách trong ba kỳ có đại-ly bán.

?

Sách Choi Xuân
NAM-KÝ
Năm Quý - Dậu (1938)

Hiệu Bảo-chế Bảo-Pinh-An

35 — Phố Hàng ngang
Chân-Senk-Yu chủ-nhân
Giày nói số 880 Hanoi

Là một hiệu Bảo-chế
do ông Chân-Senk-Yu
có bằng cấp Bác Sĩ
đứng chủ-tiến binh
thuốc bảo chế và các
thứ cao-dan hoàn-bìn
— Có đủ các thứ sâm
thật tốt.

Tiền - sicc hiện
chứa cho nhiều cáo
quass Tây-Nam, có
những giấy chứng-cái
tốt.

Lúc nho quý-khách
đến xem mạch không
đểng nán lung lấp không lý thoa
đều nhau họ đều phải m

VELOUTY de DIXOR PARIS

Thứ kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dâng màu già càng my
khi ra mưa ra nắng cũng khi nhảy đầm mà có bồ hôi ra cũng không gián
mất màu kem. Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay
thuốc nề thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-ly độc quyền: LUNE FAT. 23 — Rue Changeurs, Hanoi
TAI HAIPHONG: có bán ở số 22, 24 phố Khách-hiệu A Brz Mohamde,
TAI NAM-BÌNH: Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

THƯƠNG KHÁNH Y QUÁN

Grande pharmacie sino-Annamite

Một số thuốc già-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay
Thuốc Mèo. — Dùng thuốc này mà tay, không phải kiêng cơm, uống vào
không đau bụng, người không khỏe mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận
như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liệu, mua bùn tinh già riêng.
Thuốc đau-mắt. — Thuốc này là một phương thuốc già-truyền có dã ба
đối nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc mèo, mòng lâu năm, dùng thuốc này
chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người nhón tré con đều
dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua bùn tinh già riêng.
Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bán cục rẻ. Giá 2 hào một lọ.
Thuốc ho. — Dù ho hắt, mèo ho, hổ gió, ho dờm ra như rải gà, ho ra
huyết, ngay ho lava ho người ho, tuy ngay sốt nồng, người lớn hay trẻ con
mắc phải xin đến ngày THƯƠNG KHÁNH Y QUÁN 174 phố Hué, Hanoi
Thương Khanh Y-quán 172 Route Hué, Hanoi

Thực vây! Thực vây! Không giám khoé tài

Môn thuốc trị chứng đau già già của
Quảng - Đức - Sinh được phòng chung
tối, do y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên
cứu rất tinh vi, đã chữa giúp làm
bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần
hiệu.

Mỗi dây Mme Truong-de-Huân
chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-
Phú số 4 hàng Bồ, Hanoi, cũng có
chứng đau già - già, có dây thuốc
của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc,
chuyên chữa các chứng ngoại cảm,
nội thương và có đủ thuốc hoàn toàn
nhà xang gói giấy bay đóng hộp để
các bệnh nhân di xa, tiện uống không
không sicc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng
chia dùm các bệnh nhân các phương
tiện phòng các chứng bất kỳ.

Kính cào
Quảng - Đức - Sinh
31, phố Hàng Bồ, Hanoi

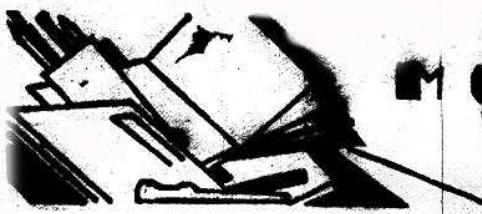
Nên đọc báo
Đông - Phương

TAN THANH 145
HANOI
DONG, CHUA
14/04/

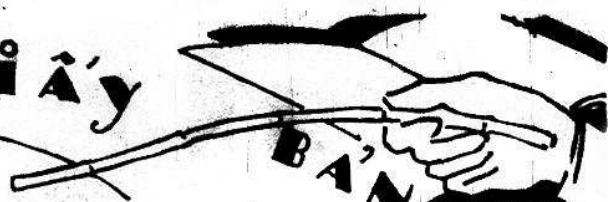
DÙ ĐÔ
PHU TUNG
XE TAY..

KIỂU MỚI, GIÁNG DẸP
GIÁ DỄ

10/10/1938

THẾ GIỚI CỦA MỤC TÀI GIẤY

Làm câu đối

Học thuộc lòng tuy khó, nhất là khi thấy bắt đọc ôn lại các bài học trong cả một tháng! Song so với làm câu đối thi còn chưa thâm vào đâu. Vì một bài học dẫu khó đến đâu, dẫu không hiểu nghĩa, mà nbai di nhai lại hàng chục, hàng trăm lần, cũng có thể nhai được vào ký-ức. Chứ bắt bộ óc tinh, chinh-tuôi nghiêm ngặt ở trước mỗi dòng chữ để tìm văn hùng đối với văn trắc, cần nhắc chữ nặng đối với chữ nhẹ, chữ nhẹ đối với chữ nhè, chữ nặng vừa đối với chữ nặng vừa, chữ nhẹ vừa đối với chữ nhẹ vừa thì thực chẳng khác nào bắt câu học trò lớp ba trường Sơ-dâng làm những phép tính ký-hà-học vậy...

Thế mà ngày nio cũng phải làm it ra là hai, ba câu đối.

Tan, buổi học súng, xong giờ giảng nghĩa, bảy học trò đem vò câu đối lên nộp thầy, rồi lùy sức từng người, thầy ra cho vài câu hoặc ba, bốn, năm chữ, hoặc câu đối thơ, câu đối phú. Tôi còn nhớ vào hồi lên chín tuổi, tôi đã phải làm câu đối thơ rồi. Nhưng tôi xin thú thực không mấy kbi là tôi đối nỗi lùy một câu, phải thầy tim giúp cho, thí tống thê-huynh ta gà, mà nỗi lùn ông thê-huynh ta gà, là một lần hoặc tái nhẹ, hoặc dit đau.

Ngày này tôi tưởng đến ông thê-huynh, tôi vẫn còn oán giận, oán giận mà không khôi tác cười.

Hôm náo cũng vậy, tôi loay hoay với mấy dòng câu đối từ lúc kèn nghĩa xong cho tôi bữa cơm sáng, rồi lại từ sau bữa cơm sáng cho đến tận gần bữa cơm chiều. Đến lúc ấy thì bao giờ thầy cũng mang cho mấy câu:

— Sao mày giết thế, sao mè - ngụ thế, đê như thế mà không đổi được. Đưa sách học đây tao bảo.

Rồi thầy mờ đi, mờ lại quyền sách...

— Trang này có câu đối được dây này. Chỉ bót di một chữ mà thôi.

Hay là :

— Đoạn này có câu liền dây! Nhưng phải thêm vào một chữ!

Từ đấy cho tôi gần tối, tôi luôn mõm theo-nhão hỏi:

— Thưa thầy, câu này có được không a?

Mỗi câu thầy gật là tôi lại run cầm cập.

— Không được! chữ nặng sao mày lại đổi với chữ nhẹ?

Nào tôi còn phân-biệt sao được nặng nhẹ!

— Thưa thầy, câu này có được không a?

— Sao mày giết khô giết sốt thế! Chữ bằng phải đổi với chữ trắc chữ.

Tôi ngẫm anh em bạn chơi dưa ở ngoài sân, nước mắt tôi chảy quanh. Rồi tôi đưa mắt nhìn anh Trọng (tên ông thê-huynh) tờ ý kêu van cầu cứu. Hết thấy anh Trọng sẽ gặt đầu nhận lời. Hết tôi cũng móc túi lấy hai bao mà giùi sê vào tay anh.

Thế là thoát nạn được hôm ấy.

Nhưng còn những hôm túi rỗng! Nào đâu tôi có được cái kho vỏ tịt? Bao nhiêu tiền cha mẹ thường, tiền mừng tuổi iết, tiền nhijn ăn quả, tiền bô ống cũng không tài nào đủ để trả tiền thuê già câu đối. Đến nỗi tôi phải nghĩ ra

ĐOÀN
SƠN

một kế: lấy trộm quyền sê muu hàng của cha, tôi đưa cho anh Trọng để tùy anh muôn ra hiệu khách ở phố Huỳnh muu thức gì thì mua. Mỗi lần ăn cắp sê hàng cũng chì trang trác công nợ được đâm kỳ, rồi đầu lại hoàn đấy, tung thế đầu khóc lóc lạy lục cũng là vở ich.

Một hôm anh Trọng bảo tôi lấy sđ đê anh mua vải may cái quần. Nhưng sđ cha tôi cái tủ khóa cũn thui, tôi không sao lấy trộm được chìa khóa đê mở. Tôi lo lắng, khóc, khóc, nhưng không, anh vẫn tui tui, như không, mà trái hẳn với mày. Ông, anh lại mách giúp không tôi, tôi câu đối thơ. Tôi không nhớ câu này ra thế nào, chứ câu của anh Trọng đài lại thì bầy roi đòn quản đít, khiến tôi không bao giờ quên được:

Báu sự nan thảm vó vi đắc

(Nghĩa là: lấy thầy khó lắm không làm được).

Kể ra bầy chữ ấy cũng đáng bầy roi thật, vì mỗi chữ thầy sđ một gãy. Có một điều tôi lấy làm lạ: tôi học đâ được nhiều chữ mà sao lại không hiểu được nghĩa câu ấy, đến nỗi cứ chép p vào vở thôi. Đầu biết tôi chỉ học như con vẹt.

Hồi đó, trong trường thầy tôi, nói tiếng giỏi câu đối, có anh Nghĩa là con thứ hai thầy. Thầy vẫn khen anh có tài xuất khẩu thành chương. Một bữa muôn khoe cái tài nhà ngọt phun châu ấy, thầy giật anh và tôi vào hầu quan huấn ở trong huyện.

Quan nghe thầy tán dương cậu con thi cưỡi hổ mà nói rằng:

— Ta ra cho ông thánh cầu này, bế đối được ta thưởng cái bánh:

Quốc-trung hồn linh

Không biết anh Nghĩa xấu hổ, hay sợ hãi mà cái tài xuất khẩu thành chương tự nhiên biến đâu mất. Thầy đỡ chúng tôi cũng hơi nóng, sê nhắc:

— Quốc-trung con thường đối với chữ gì?

Anh Nghĩa chẳng ngần ngừ, đối liều:

— Thiên-hạ.

Thầy lại nhắc:

— Thiên-Hà?

— Vô.

Rồi anh Nghĩa mạnh bạo nói:

— Bầm, con xin đối: thiên hạ vô nhân

Quan huấn lại cười, cười rũ rượi:

— Hay! abung thắng này vè sau tất

lâm tướng giặc.

Nếu quan huấn ngày nay còn sống thì tất ngài phải chịu nhận rằng lời ngài đoán sai, vì anh Nghĩa tôi chẳng trở nên đê dê Hoàng-São mà chỉ là một anh buôn tơ, thường thường vẫn vác tay nải hàng lèn tinh bắn cho các hiệu khách.

Quan huấn lại quay về phía tôi:

— Còn cậu này! con ông hàn dây, phải không?

Thầy dỗ tôi vội thưa:

— Bầm vắng, nó còn giặt lấm.

Quan huấn là người có mẹ cha tôi, nên đối với tôi cũng hơi có cảm tình, Ngài liền nói gạt đi rằng:

— Đã biết dây dây. Ta hãy thử tài em xem nèo. Ta ra cho em câu đối nóm này nhé: *Ngựa chạy dưới đất*. — Em đối với gi?

Tôi loay hoay ngâm nghĩ. Quan huấn nhắc:

— Ngựa em đối với gi?

— Bầm quan lúa: rồng. (Chắc tôi nghĩ tới con long-mã vè đền Bach-linh)

— Thế chạy?

— Bầm: bay.

— Còn hai chữ dưới đất?

— Bầm: trên giời.

Quan huấn đẹp tay xuống ghế ngựa khen: *ngựa chạy dưới đất mà em đối với rồng bay trên giời thi bay thực. Cố khai phách anh hùng lâm*.

Tôi nghe, sung sướng chảy nước mắt. Tè đấy, tôi cũng đỡ bị anh em chế là giặc.

(Con nít)

NAM LINH

CÓ CHI HƠN ???

Hiện nay dầu KHUYNH-DIỆP là thứ dầu danh tiếng nhất, được các quan thầy thuốc dâng công-nhận là hay lâm và được quốc dân tin dùng hơn bao giờ.

Dầu Khuynh-diệp đã giặt không biêt, bao nhiêu là giải-thưởng trong các cuộc Đấu xảo Kỹ-nghệ Khoa-họ: ở xí-ta và tại Pháp. Kè cả Kim-khanh, Long-Tinh, day, Bằng-Cáp, dầu Khuynh-diệp đã được tất cả 13 cái, toàn là thứ đặc-biệt. Bao dầu Khuynh-diệp rất nhiều lời. Các hiệu dâng dầu Khuynh diệp đều chịu là món hàng chạy nhất. Chó lầm với các thứ dầu tên khác.

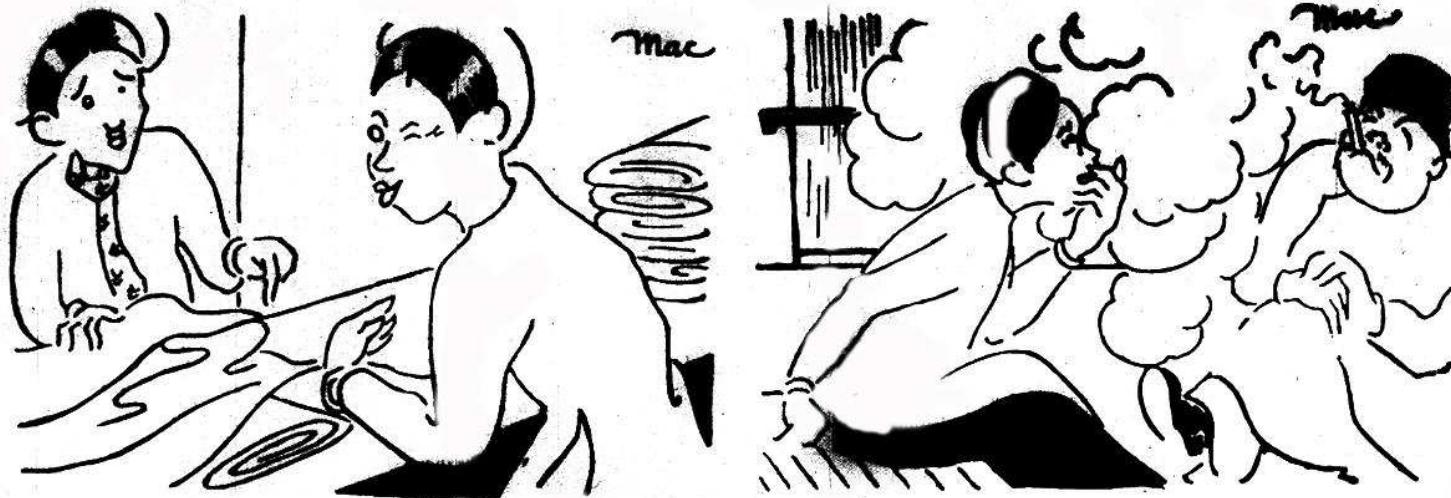
Mua buôn, làm Đai lý, gửi thơ cho Khuynh diệp chủ nhân

M. VIEN - DE

Bến Ngự HUE

Tại hiệu Viên-Đê có nhiều mặt hàng khác toà là thứ bia hết sức chạy.

Về các kiều máy, kiều nhà. Tình về đất cát, và các cống, và truyền thám son, mực và thuốc. Làm buồng hoa bằng son, đèn và voi. Sơn cửa nhà và quét voi. Về quảng cáo và hiệu giò hàng vân, vân.

Nghị lâm !

— Cố bảo thủ này toàn to, mà sao đây lại thấp dế «với chúc báu»?
— Ấy... Ấy... để đánh lửa cho mồi nô khôi cắn.

Bài học nhả

— Bầm ngài, ngài làm ơn cho phép tôi ho một cái.

..TÙ NHỎ DÈN NHÓN..

Đại hội-nghị kinh-tế giải tán
Đại hội-nghị kinh-tế đã tan, các ông nghị cũng lục tục kéo nhau về quê nhà. May ông nghị Lão, trở về Lão, may ông nghị Cao-mén trở về Cao-mén, may ông nghị Nam-ký trở lại Nam-ký.

Ô.Bà Quang-Chiều

Có một điều lạ, là ông Chiều, ông Trinh, lúc ra đã không ai đón, lúc về cũng không ai tiễn đưa, chỉ được dự một bữa tiệc của Chính-phủ thôi.

Thôi, hai ông ạ, các ông về Nam-ký, thiện hạ bộ yêu, nhất là ông Lê-quang Trinh, dân An-nam yêu, dân Tây cũng yêu, ông về chắc là họ mời ông đi dự tiệc như sòng bạc chào khách, tha hồ mà thỏa thuê, miễn nguyên.

Tập trận hòa bình

Sang năm mới 1933 — năm mà các nhà chính-trị giỏi gọi là năm hòa bình-hỗn hỉ quân nước Mỹ sẽ có một cuộc tập trận rất lớn trên biển Thái-binh-Duong với tập trận để giữ hòa-bình thế giới về mai sau.

Bài quan Mỹ sẽ già Mỹ Nhật-bản làm định quân, rồi dự bị nào vây xác cửa bờ nào hạ Đông-kinh.

Nhưng họ Nhật cũng tập trận ở Miền-

châu, rồi chiếm Mân-châu, chưa biết đâu hay thật. Sang năm Mỹ cũng tập trận ở Thái-binh-Duong, già chiếm nước Nhật rồi ai biết thật hay chưa?

Thịnh cầu

Các ông nghị-viên ta, có một cái biệt tài, mà không mấy ai biết đến là cái tài tháo đơn thịnh cầu. Kỷ Đại hội-nghị kinh-tế vừa rồi có 49 lá đơn thịnh cầu, kỷ viễn dàn biện họp cũng đến 50 đơn thịnh cầu, mà kể từ xưa đến nay thì có đến hơn nghìn lái cả.

Vậy ra làm Nghị-viên, cốt nhất phải biết thịnh cầu.

Thiết-tưởng nghị-viên nên in tất cả những đơn ấy, đóng thành sách, xuất bản để làm khuôn mẫu, tưởng rất tiện việc cho các ông nghị về mai sau, để các ông ấy có thi giờ nghị về việc khác.

Trường Thương mại

Được tin, trường Thương-mại bị bầm rộ lại có tin trường Thương-mại không

bị bầm, rồi lại bị bầm, rồi lại không bị bầm — đến bây giờ cũng không ai biết trường đó bị bầm hay là vẫn còn.

Chỉ phiền nhất cho các ông sinh viên trường ấy, hiện giờ không biết mình còn là sinh viên trường Cao-dâng hay không phải là sinh viên trường Cao-dâng, mà cũng phiền cả cho các cô kén chồng, không biết nên lấy, hay là không nên lấy.

Lấy vợ, lấy chồng

Ngày xưa lấy vợ cho con, không phải là cưới vợ cho con, chính là mua lấy một tay đầu bếp giỏi hay một con trâu khỏe, gả chồng cho con cốt để đỡ được một bát ăn, lại thêm tiền tậu được mấy sào ruộng.

Đến bây giờ, người minh đã khôn hơn — theo các cụ nho lại là giại hồn — những ý tưởng mua bán ấy, chỉ còn lảng vảng ở những chốn thôn quê, cũ lở. Nhưng đối với việc cưới xin, phán đồng người minh vẫn còn nhiều ý tưởng lợ.

Nhà gái, nhà trai đã nghèo se nghèo sác, mà vẫn náo se, náo hỏi, cõi hòn linh đình, rồi bỏ xa đến tám trâm thay đổi người quen đến, không biết mặt nữa cũng có mời cho được, chỉ còn tám khách qua đường nữa là không mời. Nhưng có lẽ, nếu khách qua đường là khách sang họ cũng vồn vã ăn cắn lầm.

Nhà gái vẫn biết không phải là bón con, nhưng vẫn thách cho kỳ được, thách trâm, thách nghĩa để lấy sang. Nhà trai cũng oai lầm, náo ô-lô hòm, náo sám hành thượng hàng... cũng để lấy sang... rát cục lại trơ ra hai vợ chồng son, chán nam chán chiêu, và đầu này khau đầu khác, nghị đến ngày ayoi nhau như nghĩ đến cái tội.

TÚ LY

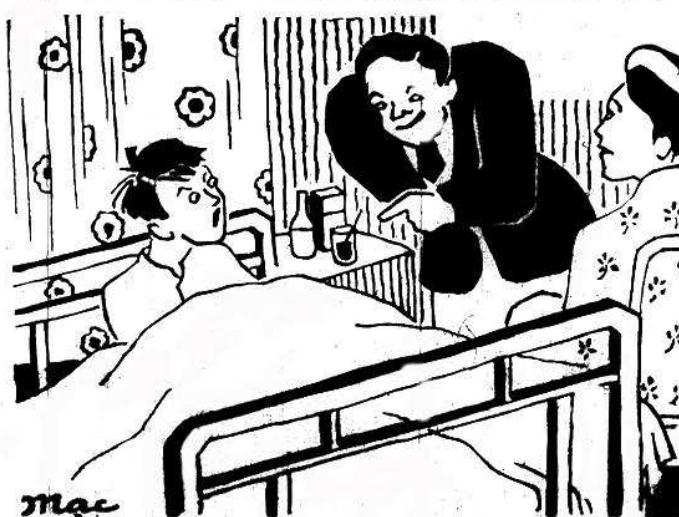
bản ngung..

Tại Viễn-Đông, nước Nhật được tiếng là chuồng Mỹ thuật, nước Tàu được tiếng đã đào tạo ra một nền luân lý chắc chắn. Nước Nam ta cũng không kém gì, sản xuất ra được những tục lệ, kiêng cấm như Vạn lý trường thành.

Người minh từ lúc lột lông ra, đam bẩn kholan làm con thằn, con tháp, đã mắc vào trong lục lẽ, rồi cứ theo cái khuôn sáo cũ mà đi, không có gì là sở kiến riêng nữa... như thế cho đến lúc nhả mắt đi, tục lè vẫn còn lòn quẩn chung quanh nằm xuong đất khô rồi. Một người con gái, theo tục lè, phải rắng đèn, tóc giả, quần áo thâm, ăn vận khác đi một chút.., đã không phải là người con gái nữa. Làm dàn đèn lúc ra lảng, mua mìn, mua xô, mới ra dàn, dàn bán vợ ấy con đi để khao cũng phải mệt da hù lóng.

bên Thái-lâng, họ hơn người là vì họ bết xết đoán theo lè phái, biết thai đến nguyên ủy, căn cát của mọi việc.

Ta, ta cũng biết thế, nhưng ta vẫn mến những tục lệ của bà quốc ta, mà ta là quyền của ta, ta muốn hả mới có thể quyết của ta.

— Thế nào, em bé có bồi không... có muốn ăn gì không?

— Bầm có.

— Em bé có thích ăn cá không?

— Bầm thích lắm.

— Thế thì được, bắt đầu từ ngày mai bà cho cháu ăn mỗi buổi sáng 2 bữa... đến nái!

TÚ LY

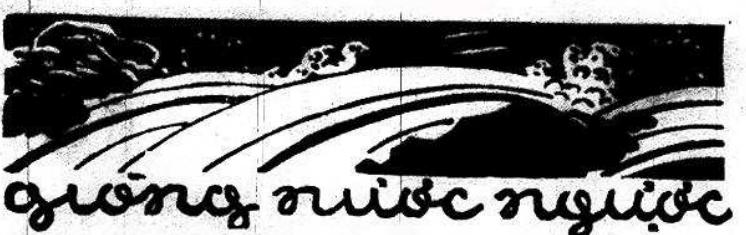
Cái chết của phi-lô-dôp

Tiên-sinh

phi-lô-dôp tiên sinh làm chủ bối rối p. hận mất. Một ngày kia, tiên sinh ra tại tòa báu, đã trông thấy trên bàn giấy, một chiếc phong bì nhỏ, xinh xinh, chữ viết ron ron mà cứ xiêu về bên trái. Tiên sinh từ từ xé bì, thấy có miếng giấy nhỏ, trên viết: « Nêu cậu sao h่า như mọi lần, mười một giờ đêm hôm nay không lại với em, thi em chết mất ! Em chết, cậu không thương à, em đợi đây ! » Tuy chữ ký không rõ, mà tiên sinh đã thừa biết là thư của người yêu mình Gà người khác thi không phải chờ giờ hẹn mới đến.

Nhưng ta phải biết phi-lô-dôp tiên sinh là một người xưa nay rất bỗ lông với ngã bê minh. Tiên sinh khi làm báu, chỉ mong làm cho tờ báu minh có nhiều tin tức, có nhiều thời sự mà báu khác chưa có. Tiên sinh liền nói chuyện bức thư và ủy ngay viên « phong sự thực thụ » của nhà báu đi đến nhà tình nhân minh để lấy một tin tối bê trọng. Tiên sinh dặn: « dùng mười một giờ một khắc đêm nay, ông phải có mặt ở số nhà ấy... phô áy, để mục kích và điều tra tần thẩn kinh tế, sát của một trang anh nữ trong kinh thành. Tôi ở nhà riêng đợi, ông yên, để diễn mấy đoạn trọng tài, tướng thuật về vụ ấy, cho đúng sự thật ».

Bên hông áy, phi-lô-dôp, tiên-sinh nhảy ngủ. Trước, bắn gáy, tiên-sinh

Sét ty tự đại
Bởi lòng thương sét bon bần nhán.
Phải bỏ tiền ra để đỡ đần.
Một chữ lâm tin cho đúng luật,
Hai người bảo linh gọi an tâm.
Chẳng qua báu bạc ăn đồng lân,
Náo phái lèn người nich năng phán.
Ngán nỗi con đền lòng bạc béo,
Qua cầu tung bần đã vong án!

Đời ẩn nấp mồi rủ trò mà thòi.
Náo ngòi nay lại có người,
Bản danh đe một trò cười vè sau.
Vì tiền cung chịu cái đầu...
Ra các sòng bạc mà cầu chát công.
Máu... thay đổi thay hơi đông
Chuyện nha... ch... để hỏng miếng
lương.

Gà... là quân đê đường,
Tranh nhau với cá những phường khố
giày.

Lẽ thường vẫn nói xưa nay,
Quí tham át hẳn có ngay lụg thân..
Anh em bao kẻ vỉ minh,
Bằng dung cơ nghiệp tan tành như chơi
Ngọt ngọt khéo lán nên nhói.
Nưa xe lắp nắp đón mồi nhúng ai?
Giầy người xa xuồng giềng khơi,
Lầu cao hổ đê ăn, ngồi cho dang ?
Giảu cho gác tia nhà vàng,
Nhà kia » nghĩ đến lại càng nhuốc
nhơ !

Thôi.. thôi.. xin chờ rờ trò,
Lương riêng hàng tháng dù no lầm rồi !
Làm chi cho « tài một đời »
Cai thán học thức theo loài bắt lương...
TÀO-THI

LAMBLOT HANOI — TÉLÉPHONE 850

AI BỊ QUA PHÒ NHÀ THỜ

Gần hàng Bông, chắc cũng phải đề ý tới một tòa nhà mới cắt, trông rất nguy nga, tráng lệ, đó là hiện nay của M. NGHIÈM XUAN-THUUC một nhà chuyên thôavề nghệ ăn.

Cách sếp đặt ở trong sướng rất hợp với ngoài ; nhà kính, phòng tiếp khách, xưởng thợ đều phân biệt.

Nhân dịp đà : Xuân

Quí-khách chiếu cỗ sẽ được vừa ý, già phải chán, nấu ảnh bén và đẹp chụp theo lối mỹ-thuật.

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

ĐIỂM TÂM... TIỆN NHẤT
LÀ ĂN BÁNH TÂY THÁNH
của hiệu
VAN LAN
220 ARMAND ROUSSEAU 220
TEL 621
BÁNH NGON CÓ HƯƠNG VI
ĐƯNG PHẾP VỆ SINH

BA BÚI
ĐÙA LAI
TẬN NHÀ
SÁNG
TRÚA
CHIỀU

túy hoagy đã thảo xong một bài tường thuật khá dài. Chỉ còn đợi thêm vào vài đoạn, là sáng mai cho thay « xếp » luồn, trua mai báu minh sẽ là một tờ báo vô địch về việc « loan báo tin tức nhanh chóng ». Tiên-sinh rung đại, đọc lại bài minh, quết riết, hút thuốc lá, trông theo lòn khói bay, tiên-sinh cười nụ, tiên-sinh thích chí, tiên-sinh bằng lòng tiên-sinh lâm! tiên-sinh cứ vui lòng ngồi đợi, mắt vẫn tĩnh thẫn, không buồn ngủ.

Mười một giờ... mười hai giờ : « Quí, tiên-sinh từ hồi, có lẽ bão quen số nha chặng »; Rồi một giờ sáng, hai giờ, mãi đến ba giờ, tiên-sinh đã thấy nóng ruột: viên phóng sự chưa về ! Cố lè lẩn ngòi rắng ta đã ngủ, nên nghĩ sang sớm mai lại dậy cũng vừa, phải lâm, hẳn cũng cần phải ngủ chút. » Trên trường đồng hồ đánh bốn giờ, tiên-sinh ngồi thiêu thiêu ngủ gật. Bỗng tiếng giòi làm tiên-sinh mở choàng mắt dậy giữa lúc đồng hồ điểm đe năm tiếng như cung ngài ngũ gióng tiên sinh.

Tiên-sinh mở cửa. Viên phóng sự bước vào. Tiên-sinh hỏi dồn: « Thế... thế en (elle) ra làm sao ? Lúc mấy giờ ? Đang cảm động lắm ! Thảm kịch diệu cách nào ?...»

Viên phóng sự ung dung đáp: « Eh chả làm sao cả... khá lâm, cảm động ta... khó nói lâm. Có một điều là chúng tôi phải cảm ta ngài đã... có lòng tốt cho... đi... « điều tra » vụ ấy...

Một người bạn của phi-lô-dôp thuật,

ban Việt Nam thư xâ
c 38 Rue Lamblot Hano

Nin giới thiệu :

9. Đất văn eу-thé là quyền sút bao rõ cái nguyên ủy và các thủ-ta những lối vào-thi của ta khi xưa như : ca, từ-khúc, phú từ-lục, kinh-nhâ, văn-sách, văn-suối của ôn-hùng-Bar-Ký giao sự trường Cao-đẳng soạn, giá... 0,80

II Võ gian định là bộ giáo-dục liên thuyền Sans Famille của Hector Malot, nay mới cách ra quắc văn lâm thứ nhất... giá... 1,00

III Đông-chu liệt-quốc số I và số II giá mỗi quyển... 8.... 1,00

• TƯ CAO DÊN THẦD •

Phong rao mới

Thầy kĩ lương mắng chục dồng.
Đua ôn đua mặc áo giòng tan chơi.

Áo quần đồng một lần thôi.

Mù năm sáu chiếc, giáng mười mắng đổi.

Tháng lương vừa lĩnh mới rồi,

Trang công trai lòng long đói nhà la rồng,

Nhó nhăn chay ngứa chay ngang,

Vay mượn đồng bạc đắt mang vền nhà.

Kéo về có kĩ rồng la:

Không tiền đồng giao át là nhán rồng.

Có kia vừa xấu vừa già,
Còn hag làm đóm, thật là thêm giờ.

Mặt kĩ cao nhẫn tro tro.

Lông mày đánh lít, lờ mờ sợi giày.

Kem bôi da mặt nhưa nhậy.

Phân trát thực giằng như thè quyết với.

Vàng deer, lúa đập, cỏ ơi.

Càng trang diêm lâm, càng lồi xấu ra,

TÙ MƠ

Chuyện thật

Hai bà đi đến gần nhà tôi Khai tri
tiến đức. Một bà lấy tay chỉ, bảo bà kia:

Nhà này là nhà cho thuê cưới, sang
lâm, bán ghế bát đĩa, dù cả người hầu,
người bà, tướm tất lâm.

Tôi muốn tiến lên nói rõ để khai tri
cho bà ta biết. Nhưng nghĩ lại thôi. Có
lẽ bà ta vì một sự lầm ấy mà đã khai
tri cho tôi biết, biết rằng phải thế mới
là đúng.

Nói chuyện dì tây

Ngày xưa, ông Phạm-Quỳnh đi tày về
đông kè chuyện dì tây: nào diễn thuyết
ở hội Khai-tri, hội Tri-tri, nào viết báo
Nam-phong. Ông kè, kè mãi rồi ông ấy
lên lâm Thượng thư. Ngày nay, ông
Trần-bá-Vinh cũng đi tày, ông cũng diễn
thuyết ở Huế, cũng dăng trong báo
Thực-Nghiệp để kè chuyện dì tây, thế
mà đến bây giờ... ông vẫn là ông Trần-
bá-Vinh, vậy ơi!

Họ nhuhn

Báo Thực-Nghiệp là một tờ báo nhuhn
nhuhn, nhuhn nhuhn quâ, chỉ muốn như
cày lan mọc trong hang tối, chứ không
muốn ai biết đến mình.

Ta phải khen tòa soạn báo ấy đã đạt
tới mục đích, nhuhn là đã làm cho không
ai biết đến tờ Thực-Nghiệp.

Àu cũng là một cái may cho báo ấy
và cho người đọc báo.

Nhưng ông Mai-du-Lân hẳn giận
Phong-Hoa lắm thì phải, vì P.H. có
trich mấy hạt đậu nhọn & Thực-Nghiệp
nên mới có người biết là báo ấy vẫn còn.

hai món văn bí

Trứng vịt khô tiêu, không biết còn
cái gì khô tiêu bơm nữa không? Hồi thế
tất ai cũng buôn sắc mặt mà dép lại
rằng: có văn của cụ Hoàng-tiêng-Bí.

Nhưng văn cụ hàng tuy có bí, nhưng
chưa đến nỗi bí như văn của cụ Dương
bá-Trạc, tự là Tuyết-Huy. Văn cụ
Hoàng bí vì thế văn cụ giải lượt thuột
như cái ô thụng nhưng cụ còn có tư
tưởng. Đến như ông Dương-bá-Trạc, văn
ông giống như cái thùng sắt tay, ngoài
bóng trong rỗng không có gì, không có
tư tưởng gì. Vì thế văn ông lại bí hơn
một bức mà bí lại « bí rỗng ».

Ngày xưa, Chu Du ba lần học mén,
gặng cõi lên giới mà than rằng:

« Giời đã sinh Du sao còn sinh
Lương? »

Đọc giả bảo chí nước Nam, mấy lần
ngủ gật, cũng nên ngáp mà than rằng:

« Giời đã sinh ra cụ hàng Hoàng, sao
còn sinh ra ông cụ Dương? »

Ông cử Trạc chấn chỉnh lại quốc
văn

Trong số báo Văn Học vừa rồi, ông cử
Trạc từ hồi rằng quốc văn ta đã thành
lập chus, rồi ông râu râu nét mặt tư
giả nhời rằng: « chua »

Ông lại tự hỏi rằng có nên chấn chỉnh
lại quốc văn không, rồi ông khen chân
mùa tay mà tv giả nhời rằng: « tên lâm ».

Rút cục lại ông bắt chước ông Phạm
Quỳnh ngày xưa, bảo nên học chữ Hán.
Tưởng ông phát minh ra điều gì lạ, như
học tiếng Quảng-dong hay tiếng Áng-
lê chẳng hạn!

Ông giày cho đọc gã biết rằng ngày
xưa ta học chữ Hán vì chữ Hán, bây
giờ ta học chữ Hán, vì quốc văn.

Ngày xưa, ông Phạm Quỳnh trong
báo Nam-Phong thường nói rằng:
« Ngày xưa ta học chữ nhỏ vì chữ
nho, bây giờ ta học chữ nhỏ vì quốc
văn ». Những người không biết lại cứ
bảo ông cử Trạc bắt chước ông Phạm
Quỳnh. Thật oan cho ông cử quá. Ông
Phạm Quỳnh bắt chước ông cử đâu?

Hoặc giả chữ nhỏ không phải là chữ
Hán chẳng?

Giải quán quân

Bà Tường-Phố xưa làm bài « giọt lệ
thu » đăng trong Nam-Phong, ai cũng
khen là lâm ly, ai oán, sầu thảm, thảm
thiết, ảo não và buồn rầu...

Tính ra bài văn đó có 61 chữ vừa
Than ôi, ôi, và lẻ, chia ra như sau này:

29 chữ than ôi,
18 chữ ôi.
14 chữ lẻ.

Một bài độ bốn trang, mà có những
61 chung ấy chữ, thì than ôi! làm gì mà
chẳng đáng bi thương.

Ông Tân Đà trước giữ giải quán quân
về mộng với mị, đến bây giờ, ông

Lặng giữ giải quán quân về khóc : khóc
mưa, khóc nắng, khóc dù thứ, thứ gì
cũng khóc mà khóc quanh năm.

Bấy lâu nay, ông không khóc trên
báo nữa, thì ông lại giữ giải khóc ở
nhà.

Giữ quán quân về « chết » đi « sống »
lại thi là báo Annam của ông Hiếu:

3 lần chết đi,
3 lần ra đời.

Bao giờ Tân Đà làm cho số chết
và số sống bằng nhau thì độc giả mới
được hưởng lâm lâm.

Báo Thực-Nghiệp giữ giải là một cái
tồ ong: phân viên trong tòa soạn báo
 ấy là: ong bắp, ong bò vẽ, ong chàm.

Thế mà cùng với « mũi ghim nhọn,
mũi dao, ngòi bút sắt » lung cùng
sống với nhau được thi cũng lạ thật.

Giải quán quân về ít người đọc nhất
thì là báo Nam-Phong. Mà nhiều tranh
vẽ và nhiều hạt đậu đạn nhất thì là báo
Phong-Hoa.

Khó chịu tối lâm

Kỳ từ kết giải quán quân vợ
Bắc-kỳ vừa rồi, cặp Bình-Bút gặp Sau-
mont-Samarq, ông Nguyễn-Duy - Ninh
lâm giám cuộc.

Không biết ông ăn nói thế nào, mà
đến nỗi để Saumont phải gắt lên: ông
nói làm tối khó chịu!

Ông Ninh dâm chán, rồi ông rời, rồi
đi xuống ghế, không làm giám cuộc nữa.

Ú, thủ không làm giám cuộc nữa, xem
họ làm gì nào?

« Họ » không làm gì cả, họ chỉ gọi
một người tay lén thay, thế mà thôi.

Mà cứ nbu thê, rồi có lẽ họ quát
cả người xem: đến đây bao cả người
ta!

Rồi người xem cũng đi ra.

Được thế, họ lại quát cả Bình-Bút:
« đi ra đi! các anh làm nhoc cả người ta! »

Bình-Bút lại cắp vợt đi ra.

Trên sàu chỉ còn có hai người, quay

ra đánh đòn. Được một lúc, họ quát cả
Samarq: « còn anh, anh cũng bén - tôi
lầm! »

Samarq lại lui tháo cắp vợt đi ra.

Thành lão chỉ còn Saumont trên sân
quần, rồi mình lại quát mình: « anh ra
đi! anh khó chịu lắm! »

Thế rồi Saumont sách vợt đi ra nốt.
T. NAL

Ông Hàn Thu Nguỵ-enn-tiên-Lăng với tờ quốc

Trong báo Annam mới, ông Hàn Thu
ní non, than thở với non sông là quốc
rằng dân Việt không còn ai niêm thiêu
nữa. Rồi ông buồn, buồn rầu buồn rít,
buồn vì có người không đồng ý với ông,
dám nói rằng thiêu niên Annam ta vẫn
còn, buồn vì xã hội ta đối với thiêu niên.
— Ông Hàn Thu đấy! — ra chiều lão
đam, không biết cũng ông khóc hoa
xanh rụng, nước Hy Lạp tan.

Ông buồn rồ, ông dâm ghen, ghen
với những người hơn ông, như ông
Nguyễn-mạnh-Tường-chẳng bao, không
còn dây nữa, ông vẫn ghen..

Sau rồ, ông lại gọi bón tờ quốc ra để
chứng cho lâm lồng ngay thẳng của ông:
« ôi tờ quốc! ôi tờ quốc! » Tiếng ông kêu
thết tha lầm thay.

Chúng ta cũng nên ôm nhau mà khóc
rằng: ôi Hàn Thu! ôi Hàn Thu!
Người mới thực là quốc hồn quốc túy
của ta! Người mới thực là di nhân của
tờ quốc ta!

TÙ LY

Kính cáo độc giả

Xin lỗi rõ để các bạn đọc báo múa cù
đủ số để đóng thành tập biết rằng những
số cũ đã hết cả rồi. Các bạn muốn có đủ
số bài thi phải mua ngay và giữ lại, không
nên cho mượn sợ mất mát đi, vì số báo
nào cũng in đến đâu hết đến đấy nên bản
biết không thể nào chiều ý các bạn được.

PHONG-HOA

HIEU ICH-CAT

47 HÀNG GAI HANOI

LÀM ĐỦ CÁC THỨ

DẦU VÀ CLICHÉ

GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ

CAO-XU VÀ BIỂN ĐỒNG

CHÍ CÓ HIỆU

ĐỨC

THÀNH

— Bạn hàng phải chiều khách chứ?
— Chẳng chiều khách mà ông « anh » của tôi! bao nhiêu lần rồi!

là bán đủ các thứ đèn
N° 3 Rue des Médecins Hanoi

VUI CƯỚI.

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỚI »

Bắt đầu từ số 28 bản báo mở một cuộc « thi cười ». Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo; đề thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giòng.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biếu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi số báo sẽ có đáng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiếu giải 13 phần, chiếu cao 10 phần, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

Mấy lời phản Trần

Có nhiều người hoặc bắt trước truyện cũ hoặc dựa theo truyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài « vui cười ». Trừ một vài truyện đã phổ thông ai cũng có thể không tài nào mà kiềm xoát cho khắp được. Vì lẽ ấy nên những bài nào hợp phong tục Annam mà có vẻ tàn kỵ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là trúng cách.

Phong-Hoa

Của M. R Yên-bay

Tinh thật thà

Chú nay đến cửa vua gấp thẳng con chủ nha, hỏi nò :

— Thầy có nhà không?

— Thầy con di vắng.

— Bao giờ thầy về?

— Đề con vào hỏi lại thầy con xem.

Của L. V. L (Gia-Lâm)

Nhời giáo huấn

Mẹ — Tao cầm máy từ giờ không được chơi với thằng Phèu bên cạnh. Nó là con nhà mаль dạy.

Con — Thế nó có thể chơi với con được không, con là con nhà có người dạy, hờ mẹ.

Của L. V. L Gia-Lâm

Trước một cửa hàng cơm

Một người khách ở trong hiệu đi ra một người sắp vào, thấy người ág liền hỏi:

— Thưa ông ở đây giá tiền ăn có đắt không?

— Rẻ lắm, tôi ăn có một hào mà họ đem lên cả một con gà.

— Thế nhưng cách bày biện có lịch sự không?

— Lịch sự lắm, con gà họ đem lên cho tôi họ để vào trong một chiếc vỏ trứng.

Của cô H. H. B. Kampot

Chỉ nhà

Một người ở thăm bạn ở tỉnh Mô đến đầu lăng người ág không biết nhà ở đâu. Nhán thây đứa trẻ chăn trâu bên ngoài thay: « nág em, em có biết nhà ông Bả ở đâu không?

Đứa bé đáp: « tôi biết, nhà ông ág ở gần nhà ông Lý ».

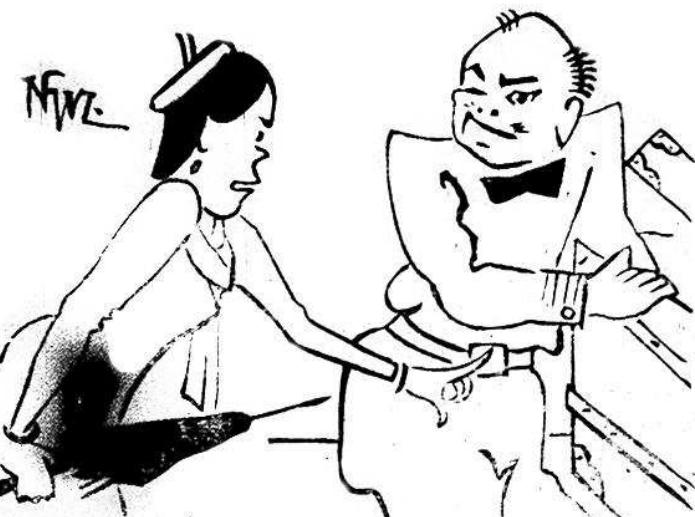
— Thế nhà ông Lý ở đâu?

— Nhà ông Lý ở gần nhà ông Bả.

Của X H Hanol

Hiểu lầm

Một công-tử Bắc-liêu đi giao cảnh chùa Hương, khi đến bến Đục, không biết thuyền đi chùa Hương lối nào. Bỗng thấy một tiểu thư người Bắc. Công-tử liền cất mũ trào và hỏi một cách rất lễ phép:

— Hix ! giỏi thật ! sành ra là cây hòm, scay ! ..

— Ai, thêm soáy.. nghe tiếng « mol kêu » người ta với mày, giết nô đù, không thi nèduc hèt ! !

— Thưa quý-nương, chẳng hay ghe(1) vò chùa Hang (2) lối nào đó ?

Tiểu thư đỏ mặt tía tai.

Của Đ L Hongay

Lạ quá :

— Nág Ba ơi, ta quá, thằng Lười nò « cõp » bài của anh, rồi tôi lại « cõp » của nó chửi tôi có « cõp » của anh đâu mà bài tôi lại giống bài của anh như hệt thế nò ?

Lạ quá !

Của H M K Namdinh

Giang nghĩa chữ do

— Nay anh, yêu diệu, thực nǚ, quán từ hảo cầu, nghĩa thế nò, anh làm ơn giảng tôi nghe nòi.

— À, đó là câu kinh thi « yêu diệu » nghĩa là ông eo, nghĩa là dī thi mới ống eo « thực nǚ » là gái chín quá « tử hào » là muôn chét « cầu » là tim. Yêu diệu.

1 Ghe : thuyền

2 Hang : Hương

thuộc nǚ quán từ hảo cầu, nghĩa là dūa con gái, từ hảo quán báo múa, thời thi tìm nò

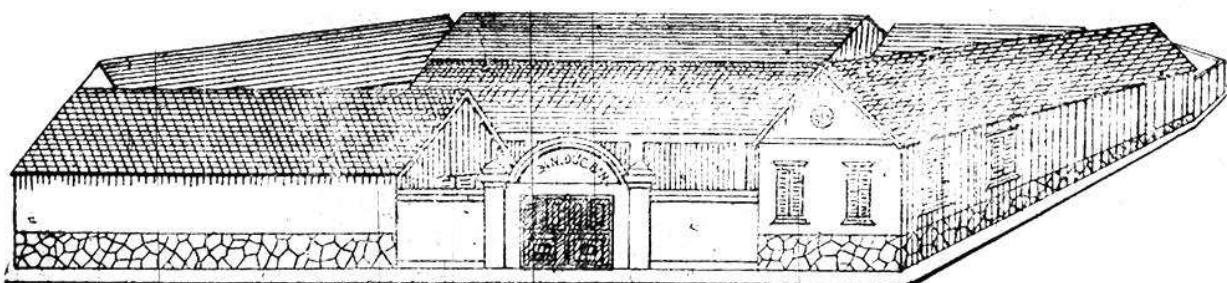
Danh sách những người dự thi

Cô H-H-B Kampot : 2 bài thi L-V-L
Gia già - Gia-lâm : 5 bài N-M-D Sinh-
từ Hanoi : 4 tranh, H-M-K Henri Riviere
Namdinh : 3 bài, N-H-D Compl. Tha-
binh : 3 bài, P-V-K dit N-M Bavi Sontay
7 tranh 3 bài. Fantesil Hongay : 7 bài.
D-T-CR Hué Hanoi : 1 tranh. I-M-C Dou-
mer Haiphong: 1 tranh N-L-H BIC Hanoi
1 bài, D-V-S Bambou Hanoi : 1 tranh,
N-X-H Car. Hanoi : 3 bài N-X-I Thanh-
phong : 1 bài Hao-nien Hanoi : 5 bài
N-A-H Tripp Hanoi : 1 tranh M-V-T cite
V-T Hanoi : 5 tranh. Bình-khoa : 2 tranh
Cô B-H Phu-lý : 2 bài. Ô.N-D-Q Haiphong
4 tranh. V-B-TR Hué Hanoi : 1 tranh L-S
N Yên-bay : 9 bài, 8 tranh : N-L-D
Hanoi : 2 tranh; N-X-U, Kiên-an : 5 bài
V-V Route K-T Hadong: một bài P-Q
Rousset Hanoi: 2 bài, D-b-T Garnier Ha-
noi : 6 bài.

Cửa hàng bán Nước mắm

23 phố Bờ Sông hảng
Nâu (quai Clémenceau)

Hà Nội

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BẢN TẠI CÁT HÀI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức-Bản quản trị lấy

2 Phố Bến tàu thuyền
Riverside Market,
Haiphong

CÔ ÁO TÌM

Mùa xuân năm... chúng tôi một bọn năm người đi xem hội Lịm, trên đường thuê xe đi thẳng vào chùa Phat-tich, rồi qua đò sang bên kia sông Thủ-n-đức Giang, xem chùa Bút-tháp.

Thật ra tôi tôi cũng chẳng vui gì đi xem cảnh chùa cổ, tuổi trẻ gặp ngày xuân, đến ngắm mấy cái nóc chùa rêu, mấy pho tượng mộc, thiền hùng túng gi. Ở lại nghe hát quan họ, nhìn mấy cô con gái Bắc Bộ nấu non, thát lung mầu cá vàng, cảnh ấy hữu tình hơn. Nhưng trong bọn có anh Trương học & trường Mỹ-thuật, anh ấy dù đi xem một cách thiết tha, nên cũng nè mà đi.

Chùa ở về phía trong, có một cái tháp đá lèn cao vút, thoạt trông nhọn bén ngay là chùa Bút-tháp.

Chúng tôi vào chùa đi xem khắp các nơi, sự cũ đã già, ngồi lờ dờ ở một góc chùa mạc chúng tôi muốn làm gì thì làm

Anh Trương giải chúng tôi đi xem, rồi giáng nghĩa cho chúng tôi nghe, bảo cái tượng này đẹp, cái bức trạm kia khéo. Thấy anh nói vậy tôi cũng gật, cũng khen đẹp, nhưng trong bọn chúng tôi, chắc không ai hiểu cái đẹp ở đâu.

Bến gian thờ mấy vị công chúa đời Trịnh, anh Trương hống đứng đứng lại như tìm thấy một vật gì quí. Anh lấy tay vỗ chúng tôi lại gần, rồi chỉ vào một pho tượng, bảo:

— Các anh trông!

Chúng tôi trông thì là một pho tượng một người con gái đứng bầu một vị Công chúa. Đến đây thì chúng tôi đồng ý với anh Trương đồng thanh nói :

— Chà ! đẹp quá !

Hình pho tượng đều đặn, miếng hơi thuôn thuần, mày nếp áo rủ xuống trông như dịp dâng, linh động; khuôn mặt đẹp vò cùng, mắt nhìn xuống như thấy chúng tôi đến, nên có vẻ thận trọng, e lệ. Nhưng có một điều tôi rất lấy làm lạ, là tuy tượng gỗ mà có tinh thần, phảng phất như là người sống vậy.

Xem một lúc lâu, rồi chúng tôi rủ nhau xuống nhà trai, bao búi tiều pha nước uống, để mặc anh Trương ở lại, tha hồ ngâm nghĩa. Uống tàn ấm ché mới thấy anh Trương xuống, anh ngồi chờ ra ở góc pha, không nói năng gì, cơ chừng như còn nghe đến pho tượng. Anh Loan vui tính nói dưa:

— Anh Trương, anh ấy mê cái tượng cô con gái trên chùa rồi ! Đẹp như tiên thế, ai chẳng mê !

Anh Trương lèm bém: Đẹp, đẹp quá ! Yêu một lúc rồi nói một mình: — .. .nếu là người thật !

Tôi biết ra ngoài công chúa thoáng thấy hóng mấy người con gái mặc áo mũi, liền gọi anh Trương:

— Kia, cách Hanoi về xem chùa.

Anh Trương nói:

— Chắc người vùng này, vì không thấy ô-lô ..

Thấy vậy, anh nào cũng quay mặt về phía cõng: một bà cụ mặc áo sa-lanh đi vào với hai cô con gái, một cô mặc áo mèo tim, một cô áo mèo lam, theo sau một con sen mang cái chắp đựng vàng hương. Họ vào chùa như vào một nơi quen, chắc là người gần đây vẫn thường tới lễ luân. Họ nhìn bọn chúng tôi mà chúng tôi cũng nhìn họ, nhất là cô mặc áo tim, vì cô đẹp.

Anh Trương bẩm tôi, nói:

— Cô áo tim !

— Làm sao ?

— Là quá, anh ạ, là thực !

— Anh quen người ta sao ?

— Không, không quen ! nhưng là quá

không quen mà lại như quen.

Tôi hỏi cười:

— Anh nói cái gì vậy ?

— Tôi không quen, nhưng mà biết nhau có trông thấy một lần rồi, không rõ ở đâu, lúc nào.

Anh ấy nhìn theo cô áo tim một lúc lâu, rồi như nhớ ra, vỗ mạnh vào vai tôi, làm tôi rất mừng, gật

— Anh diễn sao, anh biết cô ấy hay không tôi mặc anh !

Anh ấy không để ý đến câu tôi nói, kinh ngạc bảo tôi :

— Anh này, kỳ quá.. cô áo tim.. giống như hệt pho tượng lúc này !

Tôi mới sực ngộ ra. Nhìn lại có một cô tim mới biết lời anh Trương nói là phải. Từ giáng điện cho đến vè mặt, đều y nhau.

Thay về Hanoi cho kịp, vì lúc đó đã ba giờ chiều, Ra khuya chùa, lên để được một quãng, sắp giờ xuống con đường nhỏ về chùa Dâu, thì anh Loan bảo chúng tôi :

— Xin lỗi mấy anh, tôi giờ lại chèo. Bọn chúng tôi cười khúc khích :

— Cô áo tim..! khỏi hiểu rồi.., anh cứ tự nhiên.

— Thế này, thực không phải với các anh, nhưng đi không đúng.. biết đâu gặp một lần thứ hai nữa.

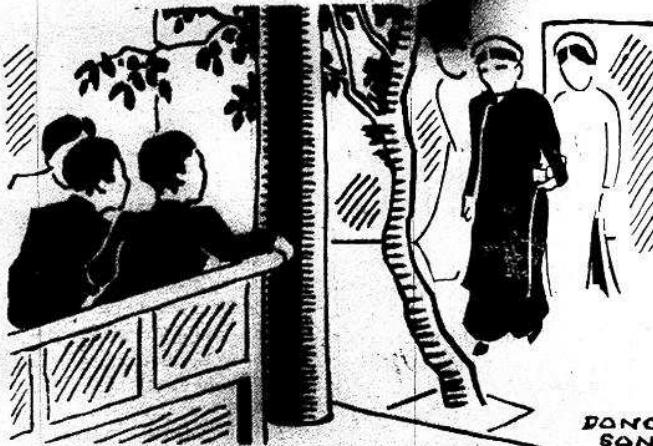
— Ai bảo sao mà anh phải phản Trần lối thời thế, cứ việc..

Anh Trương nói:

— Đã giờ lại thì giờ lại cả bọn..

— Thời, anh Trương lại ghen rồi..

— Ghen.. tôi muôn giờ lại vì pho tượng..

DONG SON

Anh Trương bỗng đứng dậy chạy vào gian thờ Công-Chúa. Tôi và anh Loan cũng chạy theo, càng nhìn pho tượng càng thấy giống. Anh Trương đứng chờ, dám dắt không chớp mắt. Tôi nói:

— Pho tượng với người con gái, ai dẹp hơn?

— Ngang nhau, vì giống hệt nhau.

Anh Loan nói :

— Người con gái hơn, thú vị hơn.

Nói xong quay mặt lại, ngượng quá, vì bà cụ và hai cô con gái vừa bước vào, chắc nghe rõ lời chúng tôi nói.

— Bà cụ hỏi:

— À, kỳ nữa, chúng mình lại quên anh Trương là một nhà mỹ thuật, nhưng anh Loan giờ lại vì cô áo tim chứ không phải vì pho tượng đâu.. mà anh ghen Pho tượng thì còn đấy, dịp khie giờ là...

Tôi nói:

— Phải đấy..ta đi thôi, để một mình anh Loan trở lại, đừng quấy rầy anh ấy.

Anh Trương cười gượng, ra ý không bằng lòng.

Tháng bảy năm ấy, bọn chúng tôi tốt nghiệp ở trường ra, tản mát mỗi người

DONG SON

— Mấy ông ở Hanoi sang thăm chùa ?

— Bầm vàng...

Rồi không biết nói gì nữa. Anh Loan thì nhìn cô áo tim, anh Trương nhìn pho tượng Tôi phải cố nói nhặt được cười, rồi nói:

— Thời ta ra, để bà cụ và hai cô vào lề.

Vừa ra tôi gặp hai ông bạn, bảo sang chùa Dâu xem rồi tiện đường ra ga Phú

một phương. Năm sau, tôi ở Lạng-son về Hanoi tinh cõi lại gặp anh Trương ở ga Kép lèn. Câu chuyện vẫn vỡ, tình cõi lại nhắc đến cuộc di chơi khi còn học tại trường, lại nhắc đến chùa Bút-tháp. Anh Trương thán thở nói :

— Cô áo tim..

Tôi vội hỏi :

— À ! chuyện ấy sau rồi ra sao ?

— Tôi không gặp nữa, anh ạ. Tôi đã hai, ba lần đến Bút-tháp...

— Anh đến xem lại pho tượng chứ gi, đó ấy anh thích pho tượng ấy lắm thì phải.

— Vâng, photuong còn đấy, nhưng..

Anh Trương ngừng một lúc rồi như người muốn thò lò câu chuyện riêng, bảo tôi :

— Pho tượng ấy có ma bay không thì không biết, nhưng là lắm.. ngày chủ nhật sau tôi giờ lại, nhưng giấu các anh, sợ các anh biết, các anh cười. Lần ấy thì vì muốn vẽ pho tượng mà giờ lại. Đến khi trông thấy pho tượng, tôi mới biết là tôi nhầm, tôi nhầm, tôi mới biết tôi đến chùa là vì.. vì cô áo tim. Hết iới nhau đến pao tượng, là có một cái sức mạnh vô bờn bắt tôi nghe đến người con gái áo tim, bắt tôi nhớ, nhớ một cách thiết tha, khao khát muốn gặp ngay người ấy.. tôi mới biết là tôi yêu ! Gặp nhau mới có một lần, chỉ trông thoáng qua mặt, mà mang một tấm lòng yêu đậm đà như thế, kè cưng là.. Nhưng mà thực quá như thế Tôi cho là vô nghĩa lý, vì vậy chỉ yêu thầm, yêu một cách tuyệt vọng. Về sau, tôi lại đến hai, ba lần, đến để được nhìn pho tượng, nhìn pho tượng để nhớ đến cô áo tim.. tôi như người mè man, nhớ, thương, yêu, và vờ vắn vẫn..

— Hay tại anh thích pho tượng quá, ước ao cái pho tượng ấy là người thật, nên anh mê cô áo tim.

— Tôi không biết có phải thế không, tôi chỉ biết tôi yêu, mà càng ngày lại càng yêu.. anh này ! nhiều khi tôi có cái ý tưởng đại dột muốn ăn trộm pho tượng ấy về.. nhưng nghĩ tượng gỗ không tài nào thay được người thật, nên lại thôi.

Xe đến ga Bắc-ninh, anh Trương từ biệt tôi xuống, rồi nói :

— ... Già bây giờ tôi được gặp con người ấy !

Tôi ngồi trên xe, nhìn theo anh mà ái ngại, anh Trương tôi từ lúc còn đi học đã có tình vẫn vỡ, có lẽ anh vẫn vỡ suốt đời.

Khi về Hanoi, tôi tìm đến nhà Loan, chuyện trò một lúc, tôi ngạc đến câu chuyện chùa Bút-tháp và cô áo tim.

— Hôm ấy, anh trở lại chùa rồi ra làm sao ?

Anh Loan cười mà không trả lời. Tôi lại hỏi :

— Thế còn cô áo tim, từ độ ấy đến nay anh có gặp nữa không ? Tôi nghiệp cho anh Trương quá, mấy lần trở lại chùa

— Anh ấy đến chùa ngắm pho tượng chứ gì ?

— Không, anh ấy đến chùa nữa vì pho tượng, nữa vì..

Nói chưa hết câu, thì có tiếng giày ở nhà trong, một người đàn bà rất đẹp đi ra, thấy khách lạ thì cúi chào, rồi lại quay trở vào ngay.

Tôi mở to mắt, ngạc nhiên, buỗi mồm nói :

— Cô áo tim !

Anh Loan mỉm cười, nói :

— Phải, chính cô áo tim, giống pho tượng chùa Bút-tháp.. nhà tôi bây giờ.

— Sao anh không cho tôi bay, không cho anh Trương biết kẽo..

Tôi định nói thêm « kẽo tội nghiệp » nhưng nghĩ lại, lại thôi. Không cho anh Trương biết cũng phải, biết thế thà đừng biết cho xong. Tôi lại cầu giờ cho anh Trương không bao giờ biết rõ, cứ để anh ấy còn chút hy vọng & đời hy vọng đi tìm một cái áo mộng, mà anh không biết là áo mộng, hy vọng có ngày — cái ngày tôi mong không bao giờ có — tìm thấy cô áo tim !

BÁO-SƠN

TIN THỂ-THAO

Trên sân quần C. s. A. Hanoi

Số phận cái cúp Peyroux

C. S. A. giữ nó năm nữa không?

Hai tháng trước đây, Hồi ấy, Dương vừa ở Saigon ra, Giáo đang sốt rét rùng Bình còn vờ vắn trên bờ sông Hương. Một bức thư lèm nhèm gửi đến sân quần phò Cao-dâc-Minh: C. S. F. khiếu chiến, cúp Peyroux. Thị ra C. s. F. muốn nhân cơ hội, khiêng về phò Charles Coulier cái lô, nó rằng những môt trăm bài chục kí-lô.

◆

Năm tây mới: khai vợt

Theo đúng điều lệ của nhà treo giải thường, C. s. A. hén ngày gặp nhau. Tình cờ ngày hẹn lại nhầm ngày bắt đầu tranh giải vô địch đánh đơn. Rồi chủ nhặt bày, qua chủ nhật khác, lần lữa đến đúng 8 Janvier 1933, hai hội Xéc Pháp — Nam mới chính thức quyết nghị cái cúp không lô, nó đã làm cho bọn Samuel, Edel, Lelan, đứng ngồi không yên từ đầu mùa quần vợt.

◆

Samuel - Dương tái đấu

Lần này, Samuel quyết chí phục thù. Chàng đã chửi sấp đầu bóp và nuốt thêm dôi mèo mướp. Còn Dương? Ngoài sự luyện lại ngôn tú, Dương hứa sẽ mặc nhiều sơ mi, lúc thay đồ mất thời giờ của công chúng.

■

Bình tập cúp Peyroux

Từ ngày vắng tiếng trên báo Annam Mới, Bình bình như thừa thi giờ luyện tập. Chả thế, ngày nào cũng thấy Bình cặp voi lên C. s. A. đượt dù lâm. Bình lại nói: chuyển trước vì tôi mà Samuel được ăn quýt của B.K.T.T. Tôi phải cố, sợ B.K.T.T. tốn nhiều quýt, thiệt hại đến bạn Huyền.

■

Giáo tập cúp Peyroux

Đó biết ai mê «tăng-ni», hay sinh cho «tăng-ni» nhất?

— Ông Phan-văn-Giáo chủ còn ai? Chả thế, chủ nhặt nào ông cũng phỏng «201» từ Thanh ra, lại ở Trảng lè khách sạn, thứ hai mới phỏng về. Năm ngoài, vì ông, C. S. A. cược cúp

Peyroux. Năm nay ông lại cố gữ cúp cho hội. Nghe đâu ông vừa sáng chế được một thứ thuốc bắc, uống vào chạy ruột ngày không thấy một, càng tin càng dò, càng cắp càng miết, sao ví quả thú nái mạnh hơn quả trước.

Bạn đánh cúp Peyroux song, Yo-Yo sẽ giới thiệu với anh em thứ thuốc này.

○

Yo-Yo đánh cuộc

Vận độ đang thi, C. S. A. còn giữ cúp Peyroux. Edel, Lelan chưa phải là địch thủ của Giáo-Bình thì sự được thua như đã định trước rồi. Kịch liệt họ chẳng có cuộc tái đấu. Samuel-Dương. Nếu ai hoài nghi, Yo-Yo xin đánh cuộc.

Yo-Yo

XEM QUA CÁC HỘI

II Jeunesse Tonkinoise

Sau một cuộc nam da khốc hại, chôn sâu bốn chỗ & vô địch Bắc-kỳ » dưới giòng nước sông Đồng-Nai, Jeunesse Tonkinoise lội thải về cảng. Rồi thi Ủy ban trả lại đất Thăng-Long, Biêng và Ba Già lui về hội cũ, Nghiêm lại sở áo Stade Hanoien, lòng người chán nản, buồn thay!

Tuy vẫn Hiếu, vẫn Trọng, vẫn Chất, vẫn Sen, nhưng thực ra Jeunesse đã tự mình làm giảm cái lồng tinyêu của công chúng.

Thật vậy, mùa bóng tròn năm nay, ít ai đề ý đến Jeunesse. Cái duyên vô địch chẳng lẽ lại phù du ngắn ngủi với đội ban của Hiếu muỗi thế ư?

Muốn chuộc lồng tin của công chúng, Jeunesse cần phải chơi vài cuộc xuất sắc trong kỳ tranh giải vô địch gần tới, mà nhất là cuộc tái đấu với Eclair.

Cái nhầm in giấy quảng cáo cho đấu thủ mình, từ súng như Van lý trước g thành, hữu nội hay nhất Đông pháp. Yo-Yo mong Jeunesse sẽ có dịp sờ mó bằng vài trận tranh đua ráo riết, nâng cao nghệ thuật của đội ban, vừa giữ chức vô địch năm vừa qua.

Chờ với kiêu căng, tự mãn, mới muong tiễn bộ phiêu!

Yo-Yo

Tranh vô địch hóng tròn

Hạng nhì. — Luân-đàm Sơn-tây hại

B.I.C. 2 ~ 0

Cuộc chơi nề nài, rời rạc... Có người bảo lâu sau có đi xem phải đem đồng hồ đánh thức. Vẫn biết đá chưa luyện thi không có khéo hay, nhưng đã gọi thi thao thi lúc nào cũng phải hăng hái, lúc nào cũng phải gắng sức. Muốn giỏi thi phải tập lân, nhưng gắng sức, cố gắng thi lín mìn mà không làm được.

Hạng nhì. — Hanoi-Eclair ba Stade 4/1.

Bên Stade là Viện, Louis, Dip, Dần, bên Eclair là các tay giỏi lại thêm Bình và Ba Già mới trở về Hội.

Eclair luôn luôn công kích, từ đầu cho đến cuối. Nếu hôm ấy, Nhuận không hay, thi Stade còn thua nhiều nữa.

Lưu dung hập tập, đỡ được lâm quả bay, đội đầu mấy quả cứu nguy rất tài tình.

Ba Già bị marqué rỗ quâ, nhưng mỗi lần quâ ban đến chân là một lần nguy cho Stade. Sau khi Eclair ăn quả thứ nhất, Ba Già được bóng lật vào lưới. Eclair 2 — Stade 0.

Rồi đến giờ tạm nghỉ

Tảng nhl, Lưu dung trung phong Nghiêm di hữu nội, cũng những không đội được thế cuộc, stade vẫn bị lấn đất. Quả bóng lăn lộn trước cửa sân stade Ba Già được bóng, nghiêng mình quặt vào lưới một cách bất ngờ:

Eclair 3 — 2 Stade 0

Lưu, Nghiêm hăng hái lén, cõi gõ.

TÊN CÁC HỘI BAN	ĐÃ CHƠI	THẮNG
Eclair	4 cuộc	4
Olympique	4 cuộc	1
Lạc-Long	4 cuộc	1
Stade Hanoien	3 cuộc	»
Jeunesse Tonkinoise	3 cuộc	2

Nghiêm sút vào lưới một quả cứu danh giá cho Stade:

Eclair 3. Stade 1

Nhung bên Eclair, lối chơi toàn đội rất khít, nên Stade không thể nào lén được. Stade đã mệt, còn bên Eclair các đấu thủ biết chỗ dừng, nên vẫn sung sức như thường. May có Nhuận đỡ lâm quâ rất hay, nên chỉ thua một bàn nữa, do Ba Già sút vào:

Eclair 4. Stade 1

Lối chơi

Bên Stade hàng tiễn đạo tăng dầu chơi giỏi. Lưu bay, có công, lúc nào cũng hết sức. Đáng khen Nhuận hôm nay sảng suốt, lạnh lẽ. Nghiêm bay nhưng tăng dầu có dộ không lâm gì nổi. Kể lùn này soáng, lại phi sức, bay chạy theo sau địch thủ khi họ đã được bóng. Chạy theo sau, đỡ gọi là có chạy chứ không cốt cướp bóng.

Bên Eclair toàn đội bay cả, — từ xưa đến nay chưa có đội ban nào đấu thủ hay đều như vậy.

May nhất là Ba Già, Qui, Tâm B, Tin, Đỗ làm bết phậu sự, nghĩa là ít khi phải làm việc.

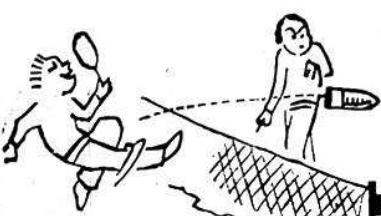
Haiphong — J.T. hạ Lạc-long 6/0. Lạc-long giao này đèn té, thua seph 2-5 ở Huế, về cảng lại thua J.T. 0/6. Đã dành hết hy vọng về chức vô địch năm nay, nhưng phải cố lén, may với vát lấy cái cúp thành phố vậy. Cố thi chúc cả ngày thắng.

Ya-Ya

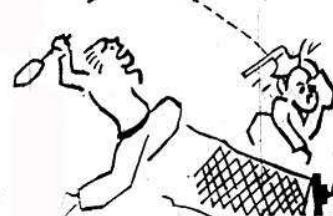
HỎA	THỦA	GỘN ẨN	CỘNG THUA	ĐIỂM
»	»	10	2	12
»	3	7	16	6
1	2	9	13	7
1	2	8	12	4
»	1	12	3	7

XEM SÔ TẾT

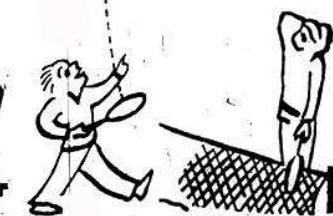
của PHONG-HÓA
20 trang. In mùi. Có bìa,
giấy trắng

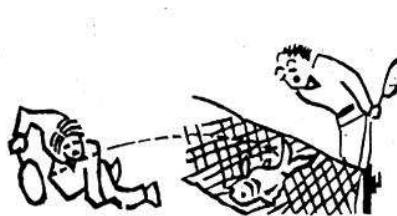
Ông ấy khỏe : «tiu» trái phá !

«sì-mát» búa bồ !

lop mặt giờ !

...nhưng kỳ thực !

HUẾ-DÂN
NHÀ TRỌNG KẤNG
X6 HÀNG DA GIÁ PHẢNG BỘNG

CHUYÊN MÔN
TRỌNG KẤNG, CHUA RĂNG
DƯ ỐNG NGU: VAN QUYỀN
CƠ ĐẮNG CHỨNG KHÍ Ở PHÁP
VỀ LÀM CÔNG VIỆC HẤT CÂN
THẨM VỤ MAU CHONG

HUẾ-DÂN

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Hai tối hát lối tiền giúp dân dồi hai
tỉnh Bình-Dịnh và Quảng-Trị do các
viên tòng sự sở Nông-giang ở Phủ-
diễn (Nghệ-an) tổ-chức

Tối 25 và 26 Décembre, các viên tòng-sự
sở Nông-giang ở Phủ-diễn (Nghệ-an) có tổ-
chức một cuộc hát lối tiền giúp dân bị
nạn trong hai tỉnh Bình-Dịnh và Quảng-Trị.
Kết quả rất mĩ-mẫn.

Tiền thu được phỏng chừng 250p, ở bat
Phủ-diễn mà thu đến 250p thì thật không
ai ngờ.

Các vai tuồng đều được công chung
hoan-nghênh, nhất là Nguyễn-gia-Đồng
được khán giả khen ngợi hơn hết.

Một điều đáng lưu ý là tiêu chí tiền gi
trong cuộc hát này các ông tổ-chức cũng
đều chịu hết cát, nên số tiền thu mới được
utihi như thế.

Cù-chì các ông thật đáng khen: vì
thuong sót đồng bào đói rách mà không
tòi công hao của, bỗ lợi riêng mà lo đến
ich chung. Mong rằng sau này nhiều kè
noi theo cái gương kim thi cù-lo gi đồng
bảo đang bị cơn khổ trong hai tỉnh
kia lại không chóng có cơm ăn áo mặc.
Mong thay!

C.T

VÙI QUẠCH DAO CẦU

Thày lang Phiệt Nam-trực bị
phạt ba tháng tù về tội cho thuốc
chết trẻ

NAM-ĐỊNH — Cũng như trăm nghìn
thày lang «một múa» thế mà lang Nguyễn
bút-Phiệt & huyện Nam-trực quanh năm
đù sống về một vài mìn thuốc «lắng
nháng».

Chẳng rẽ Hoa-đà, Biền-thuộc lại không
cho thày ăn lộc xuất đối, nên thày đã bị
vào vòng pháp luật.

Nguyên cù tháng 10/1932 thày lang
thang về làng Hải-lô, huyện Trực-ninh
chứa cho người làng ấy là bác Đài bị bệnh
tê liệt, rồi thi lão là thày chữa đến tháng
bé mới để được mấy tháng của vợ chồng
bác Phạm-văn-Cánh cũng ở làng ấy, bị
bệnh trắc lòi, do Ng-hữu Thu giới thiệu. Ký
thúy thày bảo già-chủ biến, mót «hóa», để
cần thuốc, thuốc uống chẳng khỏi.

— Cù phải thuốc bôi, vi cháu bị thế là
trúng «phong sang».

Gia chủ cũng cù tin ở lời thày gọi bệnh
mà chạy tiền để đưa thày thuốc thang,
miễn tháng bé chung khỏi là hơn,

— Bất đờ thày cho hối thuốc được mấy
tiếng đồng hồ thi tháng bé hết thở. Đến
nghi, chủ nhà mới giữ thày lại rồi lên
huyện trình.

Tức thi lò thuốc thày vừa đưa bùi bị
tịch-biến bầm bầm để gửi đi thi n hiệm
xem chất thuốc ấy bôi vào máu c halig
không?

Nay cù thi nghiệm xác ra chất thuốc ấy
có nhiều nhát ngón bôi vào vết mìn có thể
chết ngay được người.

Thứ ba 27 Décembre Tòa đã đem xú vụ
này thi lang cù lò thuốc ấy không
phải của mình đã đưa cho già chủ dùng,
— Khôn nẹa i chà lòi lai đù oan cho
thày thi tội si gánh cho tôi?

Kết cục tòa phat lang Phiệt 3 tháng tù.
Đó, tóm gưống tảng, cù thày «lắng nháng»
nêu sòi.

Thiếu-niên Việt-Nam làm rực rõ tiếng
bên nước Pháp

Cậu Nguyễn-Hữu-Bản được thưởng
mè day cùu người

Chắc độc-giả cù nhó tên cậu Ng-hữu-
Bản, cùu sinh viên trường vía Gia-Dịnh,
hiện dương tòng học & trường Mỹ-thuật
Paris, mới dạo nòi cậu có cùu được một
cù gái Pháp mới 6 tuổi té xuống bờ Auseey

Bưa tin rằng cậu Bản mới được thưởng
mè day cùu người. Ấy là một điều làm cho
rực rõ tiếng bên Pháp đó.

Ngoài rã, nói vùi học nghiệp của cậu, thi
trong kỳ thi các trường Mỹ-thuật, cù
cậu Bản được hàng nhì hích thường
ngàn quan, thi lớp dự-hi trường Mỹ-thuật
Paris, cậu Bản lại đậu được thứ năm trong
số 60 học-sinh, kỳ thi nhập trường ấy thi
đậu thứ 37 trong số 107 sinh-viên, nhà Mỹ-
thuật Pierre Laurens đã lựa cậu bản làm
đệ-tứ trong 4 người đệ-tứ.

Lại trong cuộc thi Thành-phố Paris tổ
chức, thi cùu nòn đậu được thứ tư. Rồi
mới đây cậu lại giặt giải nhất Lefranc tại
trường Mỹ-thuật.

Được thưởng mè day cùu người đã là
rực rõ tiếng, học nghiệp được như vậy lại
càng vè vang mày mặt hơn nữa.

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh áy

Họ thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí
nghiệm bệnh Lâu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ
thuốc này để chữa về bệnh áy. Lâu mới phải cùtai silhou bắt cù mủ, mìn
buổi tucus, chí dùng từ 4 đến 6 là khôi hán, mỗi ve giá 0p40
Lâu lâu năm état chronique thường sinh vía tiêu vang đỗ, hay đục cùng
là vẫn vẫn lúc di tiêu thấy nóng, từ chí mồi mệt, yếu đuối và còn sinh
nhieu chứng khó chịu khác nữa. Như thế chí dùng 2 ve liết trùng giá mỗi
ve 0r60 và 1 hộp to bồ ngũ-lang-trù 16m 2p, hộp nhỏ 1po, là khôi hán.
Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ già lại tiền. Các bệnh giang mai thi
bất cứ nòng đến đâu, nồng thuốc cùa lão hiệu cũng không khỏi hơn là
bệnh lậu. ai ai đều biết. Muỗi hối đều gián theo timbre op 05 già lời ngay

Ở xa mua thuốc gởi thư về sẽ cách lịnh hóa
giao ngan (C.P.) thư và mandat xin dò:

(M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-tử Hanoi (Tonkin)

Một nhà y sĩ Hoa-kỳ mới sinh ra
thú máy cùu từ hoàn sinh

Phóng viên báo Le Matin & Luân đón
mới thông tin rằng: y sĩ Hyman người
Hoa-kỳ mới chỉ song cái máy làm cho quả
tim người ta đập được sau khi bị náo, hay
mắc lòi chung bệnh nặng. Phái chính cái
máy cùu có 1 cái kim đù vào quang
giữa cùu quả tim. Nhờ cùi kim
ấy cùu lòi chung điện để phát sinh nhúng
tiếng kêu đặc đây như quả tim đập lúc
thuốc. Người ta chế ra thứ máy cùu
tù hoàn cùu đó đã dùng để thí nghiệm các
loài vật đã chết rồi thi trong 2000 con thi
nghịch, chỉ có 1 con không có kết quả mà
thôi, còn ra thi con nào quả tim cùu đập
lai như thường việc tuần hoàn trong mạch
lại chu lưu như trước.

Y sĩ Hyman nói rằng đèn máy ấy dùng
chữa cho người không có gì nguy hiểm cả
ông chỉ yêu cầu người nhà của các bệnh
nhân bảo cho ông biết! Trước thi ông có
thể làm cho người hối hổi khỏi chết được
Nhưng từ trước đến nay chưa ai đập
liếc gõi của ông.

Tại lò thành bên La-mã

Một người Nam được phong làm
mục-sư

La mã — Hôm vừa rồi, tại lò thành La
mã. Hồng y giáo chủ Marchetti Salgasgiani
có phong chức mục-sư (prétre) cho mấy
học-sinh & trưởng đại học cùdòng vè đạo
Trong số người được thăng chức đó có
ông Antoine Tri là người Việt nam và ông
Pierre Son là người Trung-hoa.

Mục-sư Antoine Tri sau khi linh chức
này iết đã sửa soạn về nước,

TIN TRUNG HOA

Chức Hành-chính viện trưởng hiệm
về tay ai

Nam kinh — Từ sau khi Uông-tinh Vô-kết
chức Hành-chính viện trưởng, chức đó vẫn
bò chổng, trước đó cùi tin Tổng-tù Văn
tam quyền, đợi kỳ Tam-toàn hội nghị vẫn
rồi sẽ bầu người thực thụ. Nhưng trong
kỳ hội nghị này, không ai đón ván đòn.

Tôn Khoa, người từ trước đến giờ ai
cũng tưởng sẽ là người thay U-ông, nhưng trước
hội nghị, Tôn tuyêa bố không nhận chức
ấy.

Vậy thế ra viện Hành-chính là một viện
quản-hộ của chính phủ Trung-hoa mà
chức viện trưởng vẫn khuyết, không hiểu
những mệnh lệnh mới sẽ do ai đứng lên
ban bố?

Tiếp hay lui, Truong-hoc-Luong
sẽ dì vào đường nào?

Kỳ tam toàn hội nghị vừa rồi, Truong
hoc Luong cũng cùi đán dì. Với cái thà
đò «bất đòn kháng» của Truong vè cuộc
Trung-Nhật chiến tranh, bị hội nghị công
kích dữ dội lắm.

Người ta bảo Truong bay giờ chỉ cù
cù hai đường nòn dì: một là xuât quân đòn
tiêu trù công sản dì chuột lại lòi trước
hai là từ chiec hạ giò dì nhường lại cái
ghế chủ tịch Bắc binh cho người khic.

Vậy tiếp hay lui? Từ chiec, hay di tiếp
công? Địa-vị của Truong bap bênh lâm,
nếu Truong không nhận định phương châm
hành động của mình, cùi giữ thái độ mập
mờ như trước:

«Những câu thơ tự-nhiên vì lính
và hoạt của tác-giả (Vân-Hạc)

Mành Hòn Thơ

«nó như một cơn gió trẻ-trung
«thòi vào cõi lòng ta vậy»

(Ngo-Báo số 1240 ngày 2-10-31)

CINÉMA PALACE

Programme

du Mercredi 4 au Mardi 10 Janvier 1933
Pathé Journal Sonore et Parlant

Actualités arrivées par avion

Gaumont Franco Film Aubert

présente

Un grand film sportif parlant français

Les Chevaliers de la
montagne

Réalisé par Mario BONNARD

interprété par

une pléiade des meilleurs artistes de l'écran

Louis TRECKER — Marie GLORY

Jim GÉRALD — Pierre MAGNIER

Symphonie alpestre d'une splendeur

inégalable

4-5 Février 1933

tại KHAI-TRÍ TIẾN-DÚC

Thi «Nữ-Công» giúp vien «Bảo-Anh» và Hội «Quảng-Thiện»

(Xin hòi thè lệ tại trường Việt-nam — 26 D phò sò sông)